Anul al 104-lea Nr. 8 — 8 pagini 2 lei — Duminecă, 2 Februarie 1941

GAZETA TRANSILVANIEI

Director: GAVRIL POP

Intemeiată la 1838 de GHEORGHE BARIŢ

Apare de două ori pe săptămână

Redacţia: Braşov, Str. Regele Carol I. Nr. 56—58
Telefon: 2440.
Administraţia: Calea Victoriei 35.
Telefon: 2226.

On. Biblioteca Univ. Regele Ferdinand I Sibiu

„30 Ianuarie 1941"

Ziua biruinţei naţional-socialiste germane

Eri, Marele Reich şi Revoluţia Naţional-Scialistă germană şi-au sărbătorit 14 ani de lupte şi opt ani dela biruinţă.

Născut din sbuciumarea unui popor sdruncinat, expresie providenţială a unui mare destin Führerul a deslănţuit o revoluţie naţională şi la capătul ei, a împlinit o lume nouă.

Revoluţia Naţional-Socialistă şi lupta germană este nu numai afirmaţia hotărîtă a unui mare popor pentru el însuşi, dar şi zidirea unei lumi, poartă de veacuri, semn de civilizaţie, pentru toate celelalte.

*

Tineretul să ia aminte şi să tragă toate învăţăturile din această neîntrecută şi fulgerătoare înfăptuire.

Revoluţia Naţional-Socialistă s'a împlinit prin credinţa într'un singur om, prin supunera la o singură disciplină, prin unirea tuturor sub semnul aceleaşi credinţe: Naţional-Socialismul.

Revoluţia Naţional-Socialistă s'a realizat împotriva tuturor piedicilor şi tuturor caliţiilor, oculte şi faţişe, ale lumii internaţinale, pentrucă a fost o idee în marş, o metodică şi grandioasă luptă în care Comandantul n'a îngăduit nici o abatere, nici o şovăire.

Tineretul a fost în Germania la locul lui de educaţie, de entuziasm şi de muncă.

O disciplină implacabilă, întemeiată pe sancţiunile cele mai grave, a făcut ca în revoluţia Naţional-Socialistă nimeni să nu-şi permită a abate valul destinului naţional dela matca voinţei neînduplecate a Führer-ului.

Dacă tineretul Neamului nostru vrea să dovedească credinţa sa sinceră şi întreagă în lumea nouă, lipirea sufletului săn la marea Revoluţie n'are decât o singură cale.

Să arate prin faptă că ştie să facă din Patria sa şi pentru Patria sa ceea ce naţional-socialistul german a ştiut să facă pentru Marea Germanie şi pentru Führer.

Şi dacă-şi iubeşte cu adevărat ţara şi iubeşte Germania, nu prin vorbe trebue s'o probeze.

Azi, România şi Germania au nevoe de linişte şi ordine desăvârşită în Sud-Estul Europei.

Cine nu înţelege şi nu simte şi nu împlineşte această poruncă, nu e Român şi nu sprijină cu fapta lui credinţa şi Lumea Nouă. El este duşman şi va fi tratat, fără cruţare, ca atare.

GENERAL ANTONESCU

Telegrama Fuehrer-ului către D-l General I. Antonescu

DOMNULUI GENERAL ANTONESCU
Conducătorul Statului

BUCUREŞTI

Vă mulţumesc sincer pentru telegrama D-Voastră din 26 c. şi reînoita D-Voastră mărturie pentru Axa Berlin—Roma, exprimată într'insa. Adaug şi urările mele cele mai călduroase pentru Domnia-Voastră şi pentru o cât mai grabnică şi definitivă liniştire a situaţiei interne din România şi o fericită desvoltare a ţării în viitor.

ADOLF HITLER

Numirea noului prefect şi noului chestor de poliţie la Braşov

Braşov, 1. — Odată cu restabilirea ordinei în oraşul nostru, autorităţile şi-au reluat activitatea normală, iar în fruntea instituţiunilor de prim ordin au fost numiţi noui conducători.

Astfel, în fruntea judeţului Braşov, a fost numit prefect d. col. Filip Agricola, un distins militar şi brav ostaş, care a condus vreme îndelungată unităţile din localitate, dovedind o pricepere şi energie remarcabilă.

In noua calitate, d-sa va şti să conducă cu aceeaşi energie şi cu acelaş nedesmuţit spirit gospodăresc această regiune a Ţării Bârsei, a cărei tradiţie este munca în linişte şi pace.

Indată după preluarea conducerii judeţului, d. col. Filip Agricola a luat contact cu toţi capii de autorităţi, cărora le-a comunicat în linii largi programul de activitate ce urmează a fi adus pentru moment la îndeplinire.

Drept colaborator direct, d. prefect a apelat la serviciile d-lui Aurel Comănescu, numit pentru a doua oară subprefect. Noul subprefect a mai deţinut această calitate vreme îndelungată, în care timp a dovedit multă competenţă. Fiind un vechiu funcţionar al prefecturei Braşov, d. Aurel Comănescu este familiarizat cu toate problemele regiunei şi mai ales cu cele din mediul rural.

In fruntea Chesturei poliţiei, în calitate de comandant, a fost numit d. maior Nicoară, iar în calitate de chestor a fost numit d. dr. Ionel Ciurea, care a deţinut postul timp de aproape şapte ani.

Sub noua conducere, poliţia braşoveană va cunoaşte o epocă de reorganizare generală, pentru asigurarea ordinei şi siguranţei tuturor cetăţenilor.

INSTALAREA NOULUI PRIMAR

Braşov, 1. — D. dr. N. Gologan a fost numit primar în timpuri când experienţa trebue înlocuită cu certitudinea şi când prevederea bunului gospodar constitue însăşi viaţa gospodăriei şi a celor ce trăesc în ea.

Instalarea noului primar a început printr'un serviciu religios oficiat de părintele Mereţ dela catedrala oraşului. La solenitate au luat parte d-nii: col. Filip Agricola, prefectul judeţului; col. Şerbănescu, comand. garnizoanei; ing. Ion Ionică şi Gh. Cuteanu, foşti primari; inspector general silvic ing. C. Moarcăş; dr. Virgil Voicu, secretar general al municipiului; dr. Popovici, ing. Socol; D. Marcea, dr. Ion Garoiu, decanul baroului; C. Nicolau şi toţi funcţionarii primăriei.

După serviciul religios, d. prefect col. Filip Agricola, a felicitat pe noul primar şi declarându-l instalat i-a urat spor la muncă pentru binele neamului şi al populaţiei municipiului.

D. ing. Ion Ionică, fost primar, şi-a exprimat satisfacţia pentru alegerea şi numirea d-lui dr. Gologan în calitatea de primar, declarând că o mai bună alegere decât ce s'a făcut nu se putea şi-şi manifestă bucuria de a avea un urmaş atât de demn.

D. dr. N. Gologan, noul primar, a răspuns următoarele: „Din încrederea d-lui general Ion Antonescu, conducătorul Statului, omul care a scăpat ţara dela o pieire sigură, am fost numit în fruntea municipiului Braşov, acest vechiu şi important centru comercial şi industrial, oraş cu tradiţie românească.

Nu fără ezitare am primit această demnitate, dar în vremuri când ţara trece prin grea cumpănă, ca fost voluntar în războiul pentru întregirea neamului şi ofiţer de rezervă, nu puteam refuza această demnitate, căci refuzul ar fi putut fi interpretat ca o dezertare dela datorie.

Arestaţilor li se aplică un tratament omenesc

Ministerul afacerilor interne comunică:

1. Cu ocazia recentelor tulburări, d. general Antonescu a ordonat armatei, în repetate rânduri, ca să nu facă uz de armă decât numai spre a se apăra, adică numai atunci când rebelii vor fi tras asupra ei.

Numai datorită acestui fapt, armata nu a avut pierderi numeroase, iar rebelii care au atacat localul Preşedinţiei Consiliului de Miniştri şi Palatul Telefoanelor au lăsat numeroşi morţi pe teren; dacă printre aceştia s'au găsit femei şi copii, aceasta se datoreşte faptului că rebelii au pus în rândul întâi femeile şi copiii, pe care îi împingeau dela spate cu revolverul.

2. Cu ocazia cercetărilor în curs, d. general Antonscu a dat ordin tuturor autorităţilor civile şi militare ca să procedeze în cadrul strict legal; ca urmare, toate arestările s'au făcut numai de parchetele militare; toţi cei găsiţi nevinovaţi au fost puşi imediat în libertate, iar cei rămaşi arestaţi au fost trataţi pe cât posibil cu toată omenia.

3. Toate svonurile puse în circulaţie, cum că, la poliţie şi siguranţă se maltratează cei arestaţi, sunt lansate chiar de acei care în trecut au condus aceste autorităţi şi care aveau obiceiul să maltrateze pe arestaţi. Pentru ca cetăţenii să se convingă că azi nu se maltratează nimeni, d. general Antonescu a dat ordin ca atât la poliţie, cât şi la siguranţă să se permită pătrunderea în interiorul acestor autorităţi, tuturor cetăţenilor care vor să se convingă la faţa locului că nu se maltratează nimeni.

Ministrul afacerilor interne,
General de divizie, D. POPESCU

Pregătirea recensământului

Lucrările pentru recensământul general al României au început printr'o mare lucare pregătitoare, pe care o execută organele administrative. In acest scop, la oraşe se vor revizui denumirile străzilor, dându-se nume străzilor noui şi se vor lua măsuri ca toate casele şi chiar locurile virane dintre case să poarte număr, iar la sate se vor numerota clădirile după un plan sistematic, lăsându-se la latitudinea administraţiilor comunale, în satele mari, hotărârea de a se da sau nu denumire străzilor.

La ce foloseşte această vastă lucrare preliminară? Pentru recensământ, ea asigură echipelor de recenzori, la ieşirea lor pe teren în ziua hotărâtă a numărătorii, să se orienteze sigur şi repede în sectorul încredinţat fiecăruia şi să-şi îndeplinească misiunea cu toată preciziunea dictată de această mare şi importantă lucrare de Stat.

Dar folosul este în egală măsură tot atât de important şi sub alte feţe.

In primul rând se săvârşeşte un act de bună administraţie. Cu prilejul recensământului general din 1930, administraţiile comunale şi municipale solicitate să facă aceeaşi operaţie preliminară, au avut prilejul să constate şi să corecteze numeroase erori şi ciudăţenii rezultate din succesiunea fără continuitate a diverselor echipe de consilii comunale politicianiste, fiecare cu fanteziile şi cu interesele ei speciale. Străzi diferite purtând acelaş nume, case numerotate de mai multe ori la fel sau nenumerotate deloc, străzi uitate de ani de zile fără nici o denumire oficială, creiau cetăţenilor o mulţime de neplăceri şi dovedeau o condamnabilă lăsare în părăsire a unui mare număr de suflete.

Desigur, o bună parte din aceste neajunsuri s'au îndreptat atunci. Nu mai sunt în Bucureşti, de exemplu, cinci străzi cu denumirea „Ionescu Gion", încât înnebuneau factorii poştali căutând adresauţii de pe aceste străzi, dar năravurile administrative nu s'au schimbat prea mult în zece ani şi e de nădăjduit, că abia acum se va putea face bună şi definitivă rânduială în această privinţă.

Repetarea din zece în zece ani a recensământului general a dat pretutindeni în lume un puternic instrument de civilizaţie tocmai prin această obligaţie pe care o impune administraţiei comunale şi municipale de a lua contact pe teren cu lipsurile şi neajunsurile populaţiei. Noi suntem abia la al doiliea recensământ general făcut ştiinţific, iar rezultatele atât pentru organizaţia însăşi a comunităţilor româneşti, cât şi pentru interesele masselor vor fi cu atât mai binefăcătoare, cu cât România începe o viaţă nouă, pe noui temeiuri practice de existenţă.

Deaceea lucrarea pe care administraţiile comunale şi municipale trebue să o împlinească şi pentru ca să fie complectă şi desăvârşită, are nevoie de concursul tuturor, fiindcă foloasele unei bune administraţii încep dela această elementară operaţiune de identificare domiciliară. Cetăţenii cinstiţi n'au de ce se sustrage; dimpotrivă, dacă observă că strada pe care stau n'are nume, sau are nume care dă naştere la încâlceli, ori că n'au număr la casă şi orice alte observaţiuni practice au de făcut în legătură cu precizarea poziţiei lor domiciliare, să le facă în scris primăriilor de care depind. Servesc prin aceasta interesele lor de oameni civilizaţi într'un stat şi ajută serviciilor publice justiţiei, armatei, poştei, să-şi împlinească misiunea lor, cu folos şi fără pierdere de timp.

Minte şi inimă românească

Gânduri din Scriptură

Intâmpinarea Domnului

La patruzeci de zile dela pământeasca naştere a Mântuitorului, Fecioara Maria a luat pe pruncul Iisus şi l-a dus la templu ca să-l închine. Era rânduiala Legii Vechi, ca noul născut să fie dus la templu şi închinat lui Dumnezeu, drept cel mai ales semn de recunoştinţă al părinţilor pentru darul primit.

Deşi Mântuitorul nu datora această supunere legii, căci venise să o desăvârşească, deşi nici Fecioara Maria nu avea lipsă de curăţire, fiindcă născuse mai presus de fire, totuşi dela început Împărăteasa şi Mântuitorul lumii, au dat pildă de cea mai aleasă supunere, arătând parcă anume că mântuirea omenirii, cel mai însemnat act din istorie, a pornit din supunere şi ascultare.

Era obiceiul ca să se aducă cu acest prilej un dar la templu. Fecioara Maria n'a nesocotit acest obiceiu şi a adus la templu, pe lângă darul cel minunat pe care Dumnezeu l-a trimis prin ea nouă, încă doi pui de turturea.

Tocmai când părinţii aduceau acolo pe pruncul Iisus, ca să facă pentru el datina legii, se afla în templu un om drept şi bătrân, cu numele Simeon. Acesta era plăcut lui Dumnezeu, picioarele lui nu umblaseră în căile celor fărădelege şi în sfatul celor nedrepţi nu fusese văzut. Pentru aceea, Duhul lui Dumnezeu era asupra lui şi-l învrednicise de marea bucurie, în a cărei nădejde au adormit toţi proorocii, de-a nu muri până când nu va vedea pe Mântuitorul lumii.

Indată ce l-a văzut a alergat şi l-a luat în braţele sale, ca şi cum ar fi cuprins toată mângâierea lumii.

In această clipă de bucurie sfântă, inima lui s'a prefăcut în harfă şi de pe buze s'a auzit imnul: „Acum slobozeşte pe robul Tău stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feţei tuturor noroadelor, lumină spre luminarea neamurilor şi mărire poporului tău Israil".

Se aflau în templu mai mulţi oameni, farisei şi cărturari. Unii n'au văzut în pruncul sărăcăcios îmbrăcat, decât un copil de rând şi n'au înţeles cuvintele lui Simeon; alţii, aşteptând un Mesia pământesc, vor fi tresărit la auzul acestor cuvinte, numai dreptul Simeon a înţeles în rugăciunea lui de mulţămire şi a vestit de acum că Iisus va fi „lumină spre luminarea neamurilor". Prin aceasta el a împlinit toate profeţiile mesianice.

In timpul vieţii sale pe pământ, Mântuitorul a întrebat odată pe apostoli, zicându-le: „Cine îmi zice lumea că sunt eu?" Şi ei au răspuns: „Unii zic că eşti Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau vreunul din profeţi". Atunci Iisus le zise: „Dar voi cine îmi ziceţi că sunt?" Luând cuvântul Simeon Petru a zis: „Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu".

Acum era mai uşor să se spună cine este Iisus. Făcuse atâtea minuni, înviase din morţi pe tânărul din Nani şi pe fiica lui Iair şi totuşi oamenii nu înţelegeau misiunea universală de mântuire a lumii, adusă de Iisus. Până şi apostolii credeau că va fi un împărat lumesc şi îi va aşeza pe ei în slujbe înalte.

Iată dece vestirea dreptului Simeon ne apare şi mai măreaţă, pentrucă în ea se împreună toate profeţiile vechi cu privire la adevărul că Iisus este „lumina lumii". O lumină prin care se vor lumina şi mântui, iar alţii se vor poticni şi osândi.

Dreptul Simeon adăugă către Mama lui Iisus: „Iată acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora, iar prin sufletul tău va trece sabie". Tot la templu se mai afla o proorociţă, anume Ana, care era la adânci bătrâneţe, după o văduvie curată. Şi ea se alătură la cele spuse despre Iisus de către dreptul Simeon şi vorbea despre mântuirea adusă prin Iisus.

— Sunt, iubite cetitor, în acest crâmpei din viaţa Mântuitorului, descrise în evanghelia dela ,praznicul întâmpinării Domnului, atâtea adevăruri mântuitoare, încât nu ştii la care să te opreşti mai întâi.

Aş putea asemăna această Evanghelie cu o rază a soarelui Dacă te uiti numai odată la ea, îţi pare o simplă istorisire, fără legătură cu viaţa noastră sbuciumată de azi.

Dacă însă o priveşti mai bine, vezi înţelesurile ei adânci, întocmai cum, dacă priveşti raza soarelui printr'o sticlă sau prismă, observi că ea nu este numai un simplu fascicol de lumină albă, ci că acest fascicol se compune din şapte culori, aşa de frumoase, încât cu greu te poţi deslipi de priveliştea lor. Tot aşa este pătania celor ce se apleacă asupra Evanghelici cu atenţie.

Nu ştii la ce să te opreşti mai întâiu.

Să stăm să ne minunăm de desăvârşita supunere a Mântuitorului la datele legii, deşi El era stăpânul şi desăvârşitorul acestei legi. Să învăţăm din aceasta că ascultarea este o mare virtute şi poruncă la care s'a supus însuşi Fiul lui Dumnezeu.

Să privim la curăţenia vieţii celor doi drepţi din templu. Simeon şi Ana şi să purcedem a ne îmbrăca în haina curăţeniei, bine ştiind că fără această haină a sufletului nu putem vedea voia lui Dumnezeu.

Ori să privim clipa în care bătrânul Simeon a luat pruncul în braţe şi să înţelegem peste veacuri porunca ei de unire a trecutului cu viitorul, a celor bătrâni cu cei tineri, a unirii între generaţii, pentru câştigarea veşniciei.

Am putea să ne oprim la cuvintele lui Simeon, că Iisus va fi lumina care luminează popoarele, sau să ne gândim la împlinirea cuvintelor cu privire la Maica Domnului: „Prin inima ta va trece sabia". Vom putea vedea acolo atâtea exemple de dragoste şi suferinţă maternă dela însăşi Maica Domnului. Mamele vor putea învăţa, stăruind asupra acestui adevăr, că nici o jertfă a unei mame pentru fiul ei nu trebue precupeţită şi nu-şi vor uita a-şi aduce după rânduială copiii la Biserică, să-i închine Domnului, ca să-i binecuvinteze şi să-i ferească de primejdii.

In sfârşit am putea cu toţii să ne întrebăm, privind sau ascultând această Evanghelie: Cum întâmpinăm fiecare pe Mântuitorul? Ne-am gândit vreodată că trebue să ne pregătim pentru această întâlnire? Nu ne temem ca nu cumva să fim în rândul acelora care din cauza fărădelegilor nu pot privi spre „lumina lumii" şi să fim osândiţi din cauza aceasta?

Iată numai câteva raze luminoase din această sfântă Evanghelie, din care dacă vei lua numai ceva, te apropii mai cu vrednicie de întâmpinarea Domnului.

Preot VASILE COMAN

Bibliografie

D. *Vasile Netea*, ca[illegible] tul publicist ardelean, şi-a adunat într'o broşură observaţiunile critice publicate în ziarul „România Nouă", privitoare la istoria Transilvaniei în învăţământul primar subt titlul: *Este istoria Transilvaniei un studiu inutil?*

In primul articol autorul pleacă dela sugestia primită cu prilejul unei conferinţe a d-lui prof. I. Lupaş, care, criticând legea „raţionalizării", a dovedit că istoria Transilvaniei trebue să fie şi să rămână o problemă pentru toate gradele din învăţământul românesc, fiindcă trecutul acestei provincii e „plin încă de mieroase taine", care îşi aşteaptă o dreaptă deslegare. Propaganda maghiară încearcă din răsputeri să denatureze adevărul, astfel că se impune, în mod imperios, ca toţi copiii şi tinerii de azi, care vor fi în curând luptătorii de mâine, să fie ferm convinşi şi documentaţi de dreptatea cauzei noastre.

Autorul broşurei îşi ia sarcina să cerceteze această problemă didactică şi de educaţie naţională în domeniul învăţământului primar, arătând mai întâi ce prevede programa analitică din istoria Transilvaniei şi ce cuprind cărţile de citire monopolizate, precum şi cele de liberă circulaţie din cl. V, VI şi VII. La o cercetare mai adâncă se poate constata că, deşi lecţiile pentru aceste clase sunt alcătuite mai bine, totuşi în fond nu se învaţă din istoria Transilvaniei nimic nou.

D. V. Netea confruntă cu conştiinciozitate prevederile programei analitice cu realizările diferiţilor autori de manuale, apreciind cu elogii părţile lor isbutite, scoţând însă în evidenţă lacunele lor în privinţa tratării subiectelor privitoare la istoria Transilvaniei. Mai ales când e vorba despre şcoala şi cultura românească din prima jumătate a veacului trecut, puţine stări sau absolut nimic nu se evocă, în acele manuale şcolare, din înfăptuirile noastre culturale.

Astfel nici rostul cultural ce l-a avut această Gazetă a Transilvaniei nu este învrednicit de aprecieri ample şi juste ce suntem în drept să le aşteptăm dela alcătuitorii de manuale didactice.

In pragul nouilor vremuri, ce au menirea să făurească o nouă Românie, propunerile autorului din partea finală, prin care se arată ce ar trebui să se cunoască măcar de acum înainte din istoria Transilvaniei, au o deosebită importanţă. Nu ne îndoim că factorii competenţi vor şti să utilizeze la alcătuirea nouei programe analitice aceste propuneri concrete, bine gândite şi limpede redactate de către d. V. Netea.

Per gli Italiani

Porto a conoscenza dei connazionali che è stata istituita a Braşov una Regia Agenzia Consolare alla quale essi dovranno rivolgersi, nelle ore d'ufficio — dalle 10 alle 12 — per ogni questione di competenza dell'Autorità Consolare.

Ufficio dell'Agenzia: Piaţa Libertăţii, 26, I-o piano.

IL REGIO AGENTE CONSOLARE
Giovanni Zambler

Jules Romains despre Gamelin

Revista *Candide* publică un interesant portret al generalului Gamelin, scris de Jules Romains, romancierul francez binecunoscut, refugiat în momentul de faţă în America. El aduce lumini noui asupra unuia din autorii morali ai dezastrului Franţei şi este cu atât mai preţios, cu cât romancierul francez, om de stânga şi un familiar al cercurilor politice democratice care au condus la catastrofă ţara lui Ludovic al XIV-lea, arată cu obiectivitate psihologia lui Gamelin. Ea explică în mod desăvârşit prăbuşirea armatei franceze. Om de o mare inteligenţă şi de o tot atât de mare pregătire intelectuală şi tehnică, bine informat asupra a tot ce se petrece în ţară la el şi aiurea, Gamelin era în fond un intelectual lipsit totalmente de calităţile militare de faptă, de realizare, care se cer unui conducător de oaste. Jules Romains citează cuvintele lui Herriot: „Ştii, Gamelin nu este omul temerităţilor excesive. In fapt, mi se pare mai de grabă un timorat". Totuşi Gamelin n'a fost numai un fricos. Jules Romains îl prezintă ca pe un intelectual, un gânditor a cărui minte merge până la previziunea cea mai uluitoare a faptelor, pe care însă nu e în stare să le preîntâmpine din lipsa acelei calităţi sufleteşti care face să treacă gândirea pe planul realizării. Jules Romains raportează o convorbire cu generalul, în care acesta îi spune, în Decemvrie 1939, aceste lucruri extraordinare:

„Da, acest război este cu totul diferit de tot ce am experimentat noi până acum. Mai întâi fiindcă nu mai e vorba, ca în 1914, de a face în fiecare zi un mic război, atac de tranşee, asalturi, surprinderi, risipă inutilă de oameni şi de muniţii. Asta s'a sfârşit şi pentru Germani şi pentru noi. Dar, mai mult, întregul război este nou. Puţini oameni au înţeles-o. Ei nu merg dincolo de constatarea că acest război apare de neînţeles. Cunoaşteţi acel fel de spirite care-şi închipue totdeauna că războiul trecut va reîncepe. Este greşeala eternă... Acest război şi celălalt n'au nimica comun... Nimeni n'are aerul de a înţelege că războiul din 1914 a fost o excepţie, un fel de monstru şi că dacă te întorci spre trecut, secolul XVIII de exemplu, regăsim războaie de stagnare, în timpul cărora luni treceau fără acţiune. Se dădea asediul în faţa unui oraş, nedefinit, se instala cartierul pentru iarnă. Şi apoi, într'o bună zi avea loc bătălia. Asta nu dura mult, dar era decisivă... Vreţi să ştiţi cum închipui eu viitorul? Ei bine, iată: Imi închipui că perioada de nemişcare aparentă va fi ruptă de o acţiune în care se va risca totul pentru a se câştiga tot. Hotărîrea se va produce atunci mult mai repede decât se crede... Da, va fi rapid şi teribil. Oamenii nu concep cât de teribiul va fi... Foarte probabil... că această invazie prin Belgia şi Olanda va fi înecată într'un atac general din Elveţia până la gurile Ronului... Sfârşitul lui Ianuarie nu e în afară de chestiune. Totuşi, gândesc că, poate în Martie mai probabil, se va produce aceasta... Mai, da, Mai, e mult mai probabil".

După cum se poate vedea, Gamelin a prevăzut cu o uluitoare clarviziune tot ce se va întâmpla şi până şi momentul! Un singur lucru n'a putut prevedea: în-

(Continuare în pag. 3-a)

Dramaturgul Francisc Grillparzer

— Cu prilejul împlinirii a 150 de ani dela naşterea sa —

de prof. Ion Gherghel

In ziua de 15 Ianuarie 1941 s'au împlinit 150 de ani dela naşterea unuia dintre cei mai autentici poeţi dramatici ai literaturii germane.

In Viena, locul naşterii lui Grillparzer, serbările comemorative au durat o săptămână întreagă, culminând în reprezentarea dramei *Străbuna* („Die Ahnfrau") la celebrul Burgtheater.

Dramaturgul Grillparzer n'a prea fost cunoscut şi apreciat, în timpul desfăşurării excepţionalelor sale forţe poetice, nici chiar de concetăţenii săi. Cel puţin nu i s'a dat întreaga cinstire ce era în drept s'o aştepte dela ei. Plin de amărăciune se retrage dramaturgul, dupăce Vienezii îi resping comedia „Vai de acela, care minte", în turnul de fildeş al izolării şi, în afară de un singur fragment, nu mai vrea să publice nimic. In taină lucra însă necontenit, căci avea o nepărmurită încredere în destinul său poetic. Se considera însuşi ca făcând parte dintre cei mai reprezentativi poeţi germani. Şi astfel, după ce dăruise literaturii poporului său sguduitoarele tragedii ale amarului: „Sappho" (1818) şi trilogia referitoare la Argonauţi şi Medea (1820), după ce crease una din cele mai desăvârşite drame istorice în „Mărirea şi sfârşitul regelui Ottokar" (1825), după ce zugrăvise în culori suave sau învăluise în atmosferă de vis motive de mituri şi basme în „Valurile mării şi ale iubirii (1831) sau „Visul e o viaţă" (1834), — din care nu lipseşte însă elementul tragic, — scriitorul mai dispune, cu toate loviturile de care nu-l cruţase viaţa, de puterea de creaţie, din care isvorîră, în epoca deplinei maturităţi, încă trei tragedii.

Poporului său nu i-a fost dat să le cunoască decât după moartea dramaturgului. Grillparzer se adânceşte aici, în dragă voie, în viaţa sufletească a eroilor săi, uitând, cu răstimpurile, cerinţele teatrale, scăpând uneori din mâini frânele acţiunii dramatice; în schimb culmile de gândire şi simţire, la care a isbutit să se înalţe mai ales în „Libussa" — motivul mitic al fondării oraşului Praga, utilizat şi de Clemens Brentano — sunt o revelatoare recompensă pentru cetitorul îndrăgostit de poezie.

*

In soarta pământeană a lui Francisc Grillparzer se repetase ce se întâmplă adeseori în viaţa poeţilor: Contimporanii, în marea lor majoritate, sunt nesimţitori faţă de frumusetile operei lor literare şi abia posteritatea le face cuvenita dreptate. Gloria ce se leagă de prima sa creaţie drmatică din 1816: *Străbuna* („Die Ahnfrau") a fost, ce-i drept, răsunătoare şi reprezentaţia din 31 Ianuarie 1817 îl consacră fulgerător (după cum a fost cazul şi cu drama „Hoţii" din tinereţea lui Schiller). Dar „Străbuna" lui Grillparzer este o „tragedie a destinului" şi dacă pentru epoca în care apăruse, această notă particulară o ridica în ochii spectatorilor, mai târziu învinuirea de a fi plutit, fie chiar şi numai cu *una* din creaţiile sale teatrale, în apele aşa zisei „Schicksalstragödie", rămase o învinuire cu atât mai nedreaptă, cu cât se generaliză tot mai mult printre snobii literaturii, cari judecă pe un creator după spusele altora, fără să-şi dea osteneala să se documenteze înşişi asupra valorii integrale, privitoare la activitatea totală a unui scriitor.

Rămâne semnificativ faptul că din întreaga activitate de poet dramatic numai această primă încercare din tinereţea lui Grillparzer pătrunde (dar şi aceasta numai fragmentar) în literatura românească. Revista „Ramuri" ne adusese, în al 22-lea an al apariţiei sale, actul I şi II al tragediei *Străbuna* în traducerea lui G. D. Pencioiu. Autorul acestei captivante tragedii, ce făcuse la Viena atâta vâlvă pe la începutul veacului trecut, ajunge să fie cunoscut, măcar într'o mică măsură, şi de către Români. E probabil să se fi tradus

Muncitorul român calificat

Fără o trăditie industrială, cu fabrici apărute numai din loc în loc şi privind numai o parte din ramurile industriei, în ţara noastră — în acest fel — nu a putut multă vreme să se formeze mâna calificată a lucrătorului, care să îndrumeze maşina, să cunoască procedeele de fabricaţie, să îmbunătăţească pe zi ce trece, producţia. Am avut fără îndoială meseriaşi destoinici, în ale căror ateliere se lucra cu multă pricepere şi convingere profesională, o serie întreagă de lucruri necesare vieţii de toate zilele a oamenilor. Dar de aici şi până la uriaşele uzine, cari lucrează în serie mari cantităţi şi de orice fel, de articole trebuincioase oricărui fel de activitate, era un gol imens, care trebuia împlinit, cu atât mai mult, cu cât, în ţara noastră, se găseau din abundenţă materiile prime, necesare oricăror feluri de fabricaţie. In plus, ţara noastră a fost ani dearândul tributară străinătăţii, pentru articole care priveau strictul necesar. Erau unelte de agricultură simple: sape, fier de plug, coase, lopeţi, aşadar lucruri cari nu comportau te miri ce grele socoteli de fabricaţie şi cari nu puteau fi făcute în ţară. Pe de altă parte, o serie întreagă de industrii legate de producţia agricolă a ţării, reclamau atâtea instalaţii pentru industrializarea produselor ogoarelor.

Nu mai amintim apoi bunurile subsolului românesc, petrolul, zăcămintele minerale, gazul metan şi-atâtea alte avuţii, cari impuneau crearea unei industrii naţionale, legată strâns de nevoile fiecărei părţi din ţară.

Aşa s'a şi întâmplat. Răzleţ şi unde a fost mai mult curaj, sau unde străinul a observat că se poate câştiga mai mult cu cele mai mici riscuri şi investiţii, au luat fiinţă întreprinderi, menite să industrializeze, să extragă sau să valorifice un anumit bun al solului sau subsolului românesc.

Este dela sine înţeles, că toate aceste înjghebări se făceau de către capitalul străin, care îşi aducea aici în ţară, instalaţiuni, mână de lucru şi tot ceeace avea nevoie pentru a putea pune în valoare şi exploata bunul românesc pentru care venise.

Desigur, lucrurile n'au putut să le meargă prost, întrucât cereau pentru produsele lor atât cât le convenea, nu aveau concurenţă şi apoi — lucrul cel mai important — materiile prime şi combustibilul îl aveau ieftin şi din abundenţă.

Aşa s'a ajuns, că pe fiecare an apăreau fabrici noui, toate aducând elemente streine care erau folosite în exploatarea întreprinderii.

Şi aceasta, pe bună dreptate.

Elementul românesc, foarte arareori şi singular, isbutise să înveţe o meserie cu care să poată fi folositor în vreo asemenea fabrică. Şi chiar de ar fi fost un element foarte bun, străinul, desigur, îl prefera pe un conaţional al său decât pe un român, mai ales că nimeni nu-l constrângea să gândească şi să facă altfel.

Se întâmplă în acest timp un fenomen curios: Streinul care vine — indiferent de ce naţionalitate ar fi — dacă nu are un om din ţara sa, caută un minoritar din ţara noastră şi-l învţă pe el deprinderea maşinilor. Ii caută pe aceştia, îi strânge în atelierele sale. Ii învaţă şi, după câţiva ani, el are „din ţară" lucrători învăţaţi să-i conducă maşinile şi să-i sporească producţia.

Elementul românesc — de unde oare această fobie, această neîncredere — nu este capabil, nu va putea niciodată, deprinde o meserie, care să-l facă folositor unei fabrici. El este născut — socoteau aceşti industriaşi — să lucreze pământul, să facă şi puţină meserie, dar numai acolo în cercul strâmt al activităţii lui. Se înţelege de aici, că şi acele trainice înjghebări de meserii româneşti nu au putut rezista avalanşelor uzinei, care scoteau în serii nesfârşite: încălţăminte, mobile, îmbrăcăminte şi tot felul de articole pe cari le lucrau ei şi toate acestea, cu un preţ mai ieftin.

Cu timpul însă — şi constrânşi de legi — patronii industriei au fost siliţi să primească în atelierele lor şi elemente româneşti şi astfel să poată sta şi el alături de mâna de lucru a străinului sau a muncitorului minoritar. Deasemeni, au luat fiinţă atâtea şcoli de meserii, unde tineretul românesc a învăţat rosturile uneltelor şi maşinilor, pentru a putea fi folosit la orice întreprindere din ţara lui.

Au fost, ştim fiecare, la acele începuturi, zile grele. Patronii nu voiau mai întâi să primească pe aceşti lucrători calificaţi, pentru simplul fapt că erau români şi nu aveau încredere în ei. Apoi, după ce cu atâta silnicie i-au primit, au fost puşi la treburi umilitoare pentru ultimul salahor. Ei au răbdat însă. Şi cu fiecare zi trecută, cu fiecare stricăciune întâmplată la maşină, au dibăcit secretul ei, i-au pătruns taina şi, mai mult de nevoie, conducătorii streini ai atelierelor i-au pus şi pe ei la adevăratele lor rosturi.

Câştigate aceste poziţii, lucrătorul român nu le-a mai cedat nimănui. Dimpotrivă, a mers mai departe şi fiecare pas făcut înainte, orice loc nou cucerit, a însemnat atâtea ceasuri de trudă, multă silinţă şi dârzenie — şi, să nu uităm — toate acestea s'au făcut cu un salar umilitor, revoltător de mic, faţă de cel al străinului sau lucrătorului minoritar.

S'a ajuns totuşi — cu fiecare zi trecută — că numărul lucrătorilor români sporea şi aceasta se'nţelege, cu un spor la calitatea mărfii şi un minus la salariile plătite.

Incă din anii trecuti, sunt ateliere şi fabrici chiar — mai ales în industria metalurgică şi de armament — unde nu există decât personal calificat românesc. S'a ajuns aşadară, ca elementul românesc să fie, dacă nu superior, cel puţin egal celui strein sau minoritar. Cum se explică totuşi, că mai sunt întreprinderi, unde, conducătorii, atunci când au nevoe de un lucrător, îl preferă pe cel minoritar? Ce se poate spune de acele întreprinderi şi ateliere cari refuză pe meseriaşul român, nu din alte motive decât pentru faptul că nu are cel puţin un nume care să sune a strein. Dece mai persistă această neîncredere, această frică de a angaja lucrătorul român, când s'au făcut atâtea dovezi de capacitatea lui profesională? Dece patronii, acei anumiţi patroni români chiar, îl privesc cu nesiguranţă pe lucrătorul maşinei lui, după ce s'a convins personal de soliditatea cunoştinţelor sale, de sârguinţa şi de dragostea lui de muncă? Dece toate acestea, mai ales acum, când ţara dispune de atâtea braţe calificate de muncă, cari nu au, sau au o prea slabă întrebuinţare?

In ţara lui, muncitorul român trebue să fie văzut şi înţeles astăzi nu numai ca un factor principal de producţie, dar şi ca un element de siguranţă, de raznic devotat al bunurilor din uzine şi ateliere.

Cum se va ajunge la acestea dacă anumiţi patroni le pune la îndoială însăşi pregătirea şi cunoştinţele profesionale?

Figuri făgărăşene

† Mitropolitul dr. Vasile Suciu

In ziua de 25 Ianuarie s'au împlinit 6 ani dela moartea arhiepiscopului şi mitropolitului de Alba-Iulia şi Făgăraş, Dr. Vasile Suciu, stins din viaţă într'o modestă chilioară de călugăr din Blaj.

NOTITE BIOGRAFICE

S'a născut în comuna Fruntaşe grănicerească Copăcel, judeţul Făgăraş, în ziua de 13 Ianuarie 1872, din părinţi plugari. Clasele primare le-a terminat în satul lui natal, iar liceul în Făgăraş şi Blaj. A fost un elev distins. In toamna anului 1892 e trimis pe cheltuiala Blajului să studieze filosofia şi teologia la Roma, unde a studiat mai întâi în „Colegiul Sf. Atanasie", apoi în seminarul „De Propaganda Fide".

La Roma a făcut cinste numelui de Român. In 1894 a luat doctoratul în filosofie, iar în 1898, tot cu distincţie, doctoratul în teologie. In 14 Iulie 1895, a fost hirotonit la Roma ca preot celibe, prin arhiepiscopul Ştefanopoli.

După ce a stat timp de 6 ani la Roma, în vara anului 1898, revine acasă la părinţi. In toamna acelui an a fost numit „spiritual" la Seminarul teologic şi catehet la Şcoala normală de băieţi din Blaj, iar în anul următor profesor de teologie pentru studiul dogmaticei şi catehet la cursul superior al liceului. In 1900 e numit prefect de studii la Seminarul teologic, iar în anul 1907 e numit rector al internatului Vancean de băieţi. In anul 1909, murind canonicul şi istoricul Dr. Augustin Bunea, originar din Vad, judeţul Făgăraş, în locul lui a fost ales Dr. Vasile Suciu. In anul 1911, a fost ales vicepreşedinte al „Astrei", unde a lucrat împreună cu Andreiu Bârseanu. Nu era alegere de deputat naţional român, la care să nu ia parte profesorul şi canonicul blăjan, Dr. Vasile Suciu.

Pe acele vremuri, votarea se făcea cu graiu viu şi pe faţă, iar nu ca până mai ieri cu buletine de votare.

In 25 Ianuarie 1918 a fost ales vicar capitular, iar la 9 Mai 1918, Clerul român unit, îl alege cu o mare majoritate de voturi ca arhiepiscop şi mitropolit al Blajului. Ungurii n'au voit să confirme această alegere.

Incep a se ivi zorile învierii noastre naţionale. Incă nici nu se retrăseseră din Ardeal oştile străine şi în Blaj, în fruntea gărzilor naţionale, e Dr. Vasile Suciu, care pune stăpânire românească în Blaj şi în toate oraşele şi satele din întreg ţinutul.

In luna August 1919 alegerea arhiereului a fost aprobată de către Papa Benedict al XV-lea şi de către Regele României Mari, Ferdinand I. In ziua de 1 Ianuarie 1928, când Dr. Vasile Suciu îşi serba ziua onomastică şi a 47-a aniversare, a fost consacrat ca arhiepiscop şi mitropolit de Alb-Iulia şi Făgăraş, fiind primul arhiereu român consacrat şi instalat în România Mare. In anul 1925, a fost operat greu la un picior. Suferea de diabet şi acest morb îl chinuia mereu.

In ziua de 25 Ianuarie 1935, la ora 11 noaptea, strângând la piept o cruce, s'a stins lin şi fără de niciun suspin, arhiepiscopul şi mitropolitul Dr. Vasile Suciu. S'a stins în ziua când se împlineau 17 ani de când fusese ales vicar capitular.

Pr. VALERIU CRIŞAN

Jules Romains despre Gamelin

(Urmare din pag. 2-a)

frângerea armatelor sale. Şi acum iată concluziile lui Jules Romains asupra lui Gamelin:

„Adevărul este că el e cu siguranţă unul din acei oameni de o inteligenţă fină şi vioaie, care nu primesc să fie tulburaţi în propria lor concepţie asupra evenimentelor. Se raportează că nu prea mergea des pe front, nici chiar în zona armatelor. Călătoriile sale de comandant-şef îl conduceau la Vincennes, în biroul lui Daladier, la Londra, la Consiliul suprem, acolo unde se ţinea acesta. Nu teama de eforţare îl reţinea. Ci mai degrabă dorinţa de a evita manifestaţiile, complicaţii, descoperiri neplăcute ce-ar fi putut face, pedepse ce ar fi trebuit să dea, incidente în care ar fi trebuit să-şi arate supărarea. *El prefera să gândească războiul ca Descartes filosofia sa în odăiţă...* Fra, presupun, unul din acei oameni ale căror forte intelectuale sunt rău conexate cu puterile de a făptui... Aceşti oameni sunt înainte de toate visători şi ating o luciditate extremă până şi în practica vieţii zilnice. Un visător, dacă e arhitect, visează o clădire admirabilă a cărei realizare în ultimele amănunte o întrevede dinainte, dar uită unul din acele mărunţişuri, neînsemnate fără îndoială, care, el singur totuşi ridică greutăţi şi obstacole considerabile. Ce importă? El vrea să construiască clădirea.

„Ceeace e mai rar, e că un visător de acest fel a putut ajunge general şef al Franţei şi al armatelor aliate; că el a putut visa tancuri fără să se lege de faptul că nu dispune decât de un mic număr din ele; că a putut visa un război-fulger, a fost obsedat de el, a ştiut că trebue să vină în Mai şi totuşi n'a făcut nimic, sau a făcut foarte puţin pentru a-şi asigura victoria asupra duşmanului".

Şi Jules Romains închee cu aceste cuvinte de judecată epocală, măreaţă şi sdrobitoare pentru un general:

„Ne trebuia un mare căpitan; şi noi aveam un filosof".

Incorporarea contingentului 1941

Incorporarea tinerilor din clasa 1941, care au ordine de chemare, se face în ziua de 15 Februarie 1941. Tinerii născuţi în anul 1919 şi mai vechi, care au recrutat în anul 1940, şi aparţinând de Cercul de Recrutare Braşov, să se prezinte la Cer în ziua mai sus arătată.

Societatea Naţională de Cruce Roşie, Filiala Braşov, face cunoscut membrilor săi, că din cauza evenimentelor, adunarea generală convocată pe 22 Ianuarie 1941 şi pe 30 Ian. 1941, nu se poate ţine pe datele de mai sus amintite, amânându-se pe data de 2 Februarie 1941 (Duminecă), când adunarea generală se va ţine cu orice număr de membri, în sala de şedinţe a Camerei de Industrie şi Comerţ, la ora 16.

şi alte fragmente din opera dramaturgului, liricului sau poate chiar şi a epicului Grillparzer. Ele nu pot să fie numeroase, iar faima acestui nume literar se leagă şi la Români de creaţia sa teatrală, care e laturea cea mai adâncă şi cea mai productivă a activităţii sale.

✶

In deosebi aspectul tragic al adevărului teatral l-a atras pe Grillparzer cu putere magnetică. E un fenomen aproape unic felul de concretizare scenică a elementului tragedic în concepţia şi realizarea acestui dramaturg. E firesc să ne punem deci întrebarea: Cum a înţeles Grillparzer noţiunea şi concretizarea tragicului? E o întrebare, la care nici cei mai chemaţi nu pot să ne dele un răspuns menit să ne mulţumească pe deplin. Iată, bunăoară ce scrie, între altele, publicistul şi criticul literar Reinhold Schneider în „Frankfurter Zeitung" din 12 Ian. a. c., în articolul său comemorativ: „Ordnung und Tragik": ...„Poate că niciodată nu se va putea lămuri complet problema tragicului. Nu se va putea afla poate niciodată, ce îl determina pe poetul aspectului tragic să-şi exteriorizeze concepţia prin cuvinte. ...Misiunea sa nu isvoreşte din faptele trăite, din biruirea lor, ci vine de sus. Intr'asta constă demnitatea, seriozitatea şi libertatea poetului. Nu fără rost se tânguia Grillparzer pe la 1855: Kurze Zeit habt ihr verstanden. Was die Götter mir erzählten."— Poetul stă aşa dar în serviciul unei puteri mai înalte. Pentru Grillparzer arta cuprindea ceva sfânt. După concepţia sa, omul e făptura cea mai aleasă, cu toată mărginirea în care se sbate. Tragicul rezultă din ciocnirea omului cu ordinea legală. La Grillparzer, în deosebi, violarea ordinei morale începe cu o abia perceptibilă abatere, din care creşte apoi vina tragică ce-şi cere ispăşirea.

In articolul amintit, Reinhold Schneider urmăreşte, cu minuţiozitate, aspectele tragicului în opera dramatică a lui Grillparzer, ilustrându-şi expunerea cu numeroase exemple şi citate. Tragicul, după părerea sa, e un fenomen ce stă la temelia vieţii: eternul conflict al sufletului cu sine însuşi şi cu lumea exterioară. „Tragedia e înainte de toate tânguire, deşi subt forma unei acţiuni şi a unei atitudini; tânguirea ţâşneşte dintr'un sentiment, dintr'o durere, care-i hărăzită omului dela naştere, alcătuind esenţa vieţii sale... Căci totul se petrece subt oblăduirea puterilor supraPământeşti. Către ele se îndreaptă tânguirea omului, faţă de ele cade în greşală, împotriva lor se revoltă, în mâna lor îşi încredinţează soarta, dela ele aşteaptă îndurare, deslegare şi mântuire, ca şi în tragedia antică"...

Poetul Grillparzer a avut misiunea să înfăţişeze, în opera sa dramatică mult mai mult decât destinul său personal. Intreaga mizerie umană, ce s'a încopciat într'un mod misterios cu propria-i existenţă, o toarnă în arta cuvântului. Puţini dramaturgi au avut darul să ilustreze cu aşa putere de sugestie culmile tragicului prin indicarea unui gest, a unei simple mişcări sau prin indicarea jocului mimicei. Intr'o epocă când suprema fericire a omului era considerată „personalitatea", Grillparzer înfăţişează aspectul ei tragic, zugrăvind, cu mână de maestru, egocentrismul, distrugătorul personalităţii.

✶

Am socotit că este o datorie de onoare să participăm şi noi la comemorarea acestui ilustru reprezentant al poeziei dramatice germane, măcar prin această succintă evocare a personalităţii sale de creator, căci Grillparzer ocupă un loc important şi caracteristic în câmpia literară germană. Activitatea sa, privită în ansamblu, poartă urmele unei lupte dintre trei curente literare ce se întretaie, la o răspântie a istoriei: clasicismul, romantismul şi realismul.

Ca om, deşi nedreptăţit, s'a împăcat cu destinul, propagând mai presus de toate *ordinea* şi glorificând *unirea*. Credinţa sa în biruinţa înaltelor bunuri şi idealuri umane, ce-şi păstrează drepturile dealungul istoriei, ni-l apropie şi mai mult. Echilibrul său sufletesc, dobândit la bătrâneţe, când ajunse să-şi făurească o imagine senină şi plină de împăciuitoare armonie despre lume şi viaţă, poate să servească de îndemn şi razim spiritual oricărui gânditor.

ION GHERGHEL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iosif Strzygowski

La începutul acestui an de sbucium și-a găsit liniștea eternității un spirit ales, neîncetat frământat de problemele disciplinei căreia i-a închinat toate resursele sale sufletești. Cu Iosif Strzygowski, fost profesor de istoria artelor la Universitatea din Viena, dispare una din cele mai proeminente și mai rodnice personalități ale vieții științifice germane. Temperament vulcanic, veșnic în căutarea unor răspunsuri pe care neostenita sa energie creatoare și le punea, îndrăzneț în asocieri și totuși disciplinat până la despersonalizare în metoda sa de cercetare. Iosif Strzygowski se duce la vârsta de 79 de ani, după o viață de muncă aprigă, care a reușit să dea istoriei artelor perspective universaliste de o lărgime nebănuită, răsturnând vechea concepție clasicistă ce căuta la Roma și în sfera occidentală a civilizației antice originile artei medievale creștine. Prin noutatea și îndrăzneala concluziilor sale a stârnit discuții vehemente, adversități hotărîte și chiar dușmănii nesfârșite. Infruntându-le însă pe toate, a reușit, prin sobrietatea argumentării sale, prin complecta sa identificare cu obiectul problemelor în discuție și prin necondiționata sa probitate intelectuală, să-și facă acceptate părerile cu privire la aportul hotărîtor al Orientului la formarea stilului artistic european. In prima sa operă de mare răsunet, publicată în 1901 sub titlul programatic „Orientul sau Roma", a arătat rolul conârșitor al Orientului Creștin, îndeosebi al Asiei Mici, la formarea artei vechi creștine, pentruca, în urma unor descoperiri noui, să lărgească neîncetat perspectiva câștigată, stabilind începuturile evolutive ale acestei arte în Asia, tot mai spre răsărit, în Siria, Mesopotamia, Iran și chiar mai departe.

Din nenumăratele sale publicațiuni, în care susține această concepție, amintim numai următoarele, de proporti mai mari: „Amida", publicată în 1910, cu subtitlul: Contribuții la istoria artelor medievale în Mesopotamia de Nord, Grecia și Occident; Altai Iran și migrațiunea popoarelor, în 1917, și Arta Arhitecturală a Armeniei și Europa, din anul 1918. Intr'o serie de 8 conferințe la Upsala, reunite apoi în volum, în anul 1920, sub titlul „Originile artei bisericești creștine", a concentrat ceeace era esențial în această privință.

După războiul mondial, activitatea sa s'a îndreptat îndeosebi în alte două direcții, atinse numai în treacăt, de el, până atunci: problema artei nordice, ca expresie a unui suflet original, înăbușit prin predominarea tradiției clasiciste mediteraneene în desvoltarea artistică a Europei și problema metodei de cercetare.

Dorind să dea științei, pe care o reprezenta cu atâta strălucire, temeliile de nezdruncinat ale unei obiectivități cât mai severe, cu perspective cât mai largi și cu îndrumări de investigație cât mai corespunzătoare conținutului lor, spre a o elibera de orice impresionism subiectiv, a încercat să fixeze, în cartea sa, din anul 1922, intitulată „Cunoaștere, esență și evoluție", o metodă de cercetare care să întrunească atât calitățile de exactitate ale curentului pozitivist, cât și semnificația fenomenologică a școalei spiritualiste, în măsură să dea sugestii rodnice chiar și unor ramuri științifice înrudite, ca istoriei comparate și literaturii. In anul următor a reluat problema, amplificând-o la o analiză, din toate punctele de vedere, a istoriografiei artelor și a întregii sale organizații de cercetare științifică, în cadrul complex al frământării intelectuale contemporane și ca exemplificare pentru criza științelor spiritului.

In opera, de impresionante dimensiuni, a profesorului Strzygowski, se vădesc astfel calitățile fundamentale ale științei germane, așa cum s'a format, mai ales, în decursul secolului al 19-lea: adâncime de înțelegere, în căutarea esențialului fără desconsiderarea condiționării individualizate în timp și spațiu, complexitate și tendință spre obiectivitate, împreunate cu o vădită preferință de a interpreta universalist și spiritualist fenomenele.

Rodnicia activității sale nu se rezumă însă numai la scrierile proprii, ci se extinde și asupra celor ale nenumăraților săi elevi, din toate țările lumii, pe care i-a format în institutul său, așa de bine utilat, stimulându-i să dea creații originale, deoarece, în conformitate cu cea mai fericită tradiție academică germană, considera știința dinamic, nu static, ca un complex de probleme ce trebuesc pătrunse prin deprinderea unei munci sistematice proprii, nu ca o serie de cunoștințe ce urmează a fi recepționate pasiv, prin învățătură.

Fără îngâmfare egocentrică, ci având modestia conștientă a creatorului original, considera rezultatele cercetărilor sale ca un început, ca un stimulent pentru alții, spre a le verifica și continua după posibilitățile lor. Din această cauză, a fost, pe lângă un savant genial și un mare profesor, un dascăl neîntrecut.

Țării noastre, așezată la un loc de răscruce a influențelor occidentale și orientale, îi arăta, după cum era firesc, un interes deosebit. Încă înainte de război, a înfățișat într'un documentat articol, tezaurele noastre bizantice din Bucovina, iar în cărțile sale s'a ocupat adesea și de arta migrațiunii popoarelor din cuprinsul țării noastre. Tot el a arătat rolul important al arhitecturii în lemn, inițiând, prin elevii săi, studiul bisericilor de lemn din Transilvania. In anul 1921 a ținut chiar cursuri la Sibiu, la Universitatea liberă de vară organizată de comunitatea Sașilor din România, contribuind la apropierea între noi și concetățenii minoritari germani, prin valorificarea obiectivă a artei noastre naționale. Spiritul său se vădește însă și în lucrările elevilor săi români, în conștiinciozitatea metodică a profesorului Coriolan Petran dela Universitatea din Cluj și în capacitatea de analiză și sinteză a lui Virgil Vătășianu.

In Iosif Strzygowski deplângem, așa dar, pierderea unuia din cei mai autorizați reprezentanți ai științei germane, ale cărui opere fac parte din avutul spiritual al umanității, un sincer și înțelegător prețuitor al artei noastre naționale și un înțelept și binevoitor inițiator și îndrumător al unuia din cele mai noi, mai promițătoare și mai nobile ramuri științifice românești.

C. SASSU

Violenia și răbdarea în slujba războiului

Cursa împotriva submarinelor

Nenumărate și zguduitoare drame ce se petrec zilnic în fundul mărilor

Dacă arma cea mai temută a submarinelor este *violenia*, aceea a unităților care le vânează este desigur *răbdarea*.

Submarinul, care este un mijloc de luptă individual și izolat, după ce pleacă dela bază, rămâne întotdeauna singur, pentru un timp care poate atinge uneori 20 și chiar 30 de zile, după importanța misiunii ce i-s'a dat. Singurul lui contact cu baza este telegrafia fără fir, care servește la primirea mesagiilor și ordinelor comandantului, *iar nu de a transmite*, decât în cazuri excepționale, pentru a înlătura primejdia ca locul în care se găsește să fie aflat de dușman. Soarta acestei nave mici de oțel este astfel pusă în mâna unui mănunchiu de oameni, uniți între dânșii prin viață și moarte.

Norocul, în foarte dese împrejurări, este un factor de mare importanță în viața submarinului, putem spune chiar *de cea mai mare importanță*.

VÂNĂTOAREA SUBMARINELOR

Cum sunt vânate submarinele? Inainte de toate trebue să știm câteva amănunte cu privire la funcțiunea pe care o îndeplinește submarinul subt apă pentru a putea veni în contact cu vasele mari de război.

Intâlnirea dintre un submarin și un vas de război poate fi uneori întâmplătoare. In acest caz, atacul este mult mai ușor, căci nici vasul atacat nu-și dă seama de primejdia care-l paște. Greutatea mare a atacului este însă atunci când se știe drumul pe unde trebue să treacă un convoiu de vase de pildă, însoțite aproape întotdeauna de vapoare care luptă în contra submarinelor. Și în aceste cazuri, apropierea de convoiu este mai ușoară, dar îndepărtarea de el este nespus de grea. Căci dacă o torpilă sau două și-au ajuns ținta, bombele submarine aruncate în contra atacantului, își vor ajunge și ele, aproape sigur, ținta.

Adevărata vânătoare împotriva submarinului începe din clipa în care acesta și-a aruncat torpila spre țintă și încearcă să se afunde spre a scăpa de răspunsul celui atacat.

Dacă are timp să se coboare la o afunzime mai mare, unde nu mai pătrunde lumina soarelui, scapă de primejdie. Căci nu poate fi văzut din avion, iar bombele submarine îl găsesc și mai greu.

AJUTORUL HIDROFONULUI

In ajutorul vânătorilor vine aci aparatul acustic numiit *hidrofon*. In aceste cazuri a *auzi* este egal cu *a vedea* cu cea mai mare precizie.

Ce este hidrofonul? Originea lui trebue căutată în războiul trecut când, mărindu-se forța submarină a Germaniei, aliații au încercat un instrument capabil să audă sgomotul mașinelor dela submarine.

Principiul pe care se bazează hidrofonul este faptul că în mediul lichid sgomotul se propagă cu o iuțeală mai mare decât în aer. O uriașă ureche de cauciuc, așezată deasupra apei, la bordul vasului de plutire, dădea de veste marinarilor prezența și apropierea submarinului. Dela această ureche rudimentară s'a ajuns azi la construirea unor aparate perfecte, care se bazează pe principiul celulei electrice și a barei de cvarț, care pot transforma în energie electrică sgomotul de subt apă.

Cu aceset aparate se pot prinde sgomotele chiar și dela o depărtare de câțiva kilometri și a afla astfel din ce direcțiune se apropie pericolul.

SEMNALUL DE ATAC

Când submarinul a fost semnalat, dacă sunt la un loc mai multe unități de război pornite la vânătoare, acestea se pun să asculte hidrofonul, după ce s'au depărtat unele de altele la câteva sute de metri. Ele își comunică apoi din care parte aud sgomotele motoarelor submarinului și dacă este un singur submarin sau mai multe. Toate aceste preparative fiind terminate, se așteaptă *întărirea sgomotului, apoi se dă semnalul de atac*. Din tunuri speciale pornesc spre punctul reperat bombele submarine. Ținta atinsă se poate constata pe două căi: încetarea sgomotului motoarelor și petele de ulei care ies la suprafața apei.

Dacă vasul este singur și nu a putut afla poziția precisă a submarinului, va bate fără încetare, cu bombe de afunzime, o anumită zonă până când va constata că dușmanul a fost răpus ori s'a depărtat.

ARMA VICLENIEI

Desigur că și submarinele dispun de hidrofoane, astfel că pot afla și ele, cu mult mai ușor, apropierea vaselor mari. In acest caz se opresc locului pentru a nu face sgomot și a-și trăda astfel prezența.

Dacă bombele aruncate împrejur explodează și nu ating submarinul, acesta aruncă o cantitate de ulei care face o mare pată la suprafața apei și astfel vasele de vânătoare *pot crede*, dacă vor, că dușmanul a fost atins.

De cele mai multe ori nu vor să creadă și în aceste cazuri lansează spre adâncurile apei o funie metalică, cu care cercetează fundul pe o zonă întinsă. Dacă sârma atinge submarinul, se produce un curent electric într'un aparat dela bordul vasului de suprafață, iar acesta pornește o nouă ploaie de bombe până când iese la suprafață uleiul cel care dovedește moartea submarinului.

Câtă dramă și eroism cuprinde fraza pe care o cetim zilnic în comunicatele de război și peste care trecem fără să ne oprim măcar o clipă:

„Unul din submarinele noastre nu s'a mai întors la bază!"...

Părerea experților militari

Lupta hotărâtoare în acest război se va da între avion și bastiment

Ce spune un memoriu american cu privire la sfârșitul războiului

In spațiul dintre capul Siciliei și coasta de miază-noapte a Africei, loc numit de Italieni „canal sicilian", s'a desfășurat deunăzi o luptă crâncenă între avioane și vasele grele engleze.

Din această luptă, ca și din altele de mai înainte, experții militari ai tuturor țărilor au tras concluziuni foarte prețioase, care invederează cu oarecare limpezime, cum se va da lupta hotărîtoare dela sfârșitul acestui război.

AVIOANELE GERMANE „STUKA"

In campania din Norvegia din primăvara anului 1940 și chiar mai târziu, avioanele germane „Stuka" au înscris pagini de glorie în istoria aviației. Dela înălțimi amețitoare, cu o temeritate care a uimit întreaga omenire, avioanele „Stuka" se aruncau în „picaj" deasupra vaselor inamice, țintind cu bombe de calibru mare punctele cele mai de seamă ale vapoarelor. Englezii au pierdut astfel o sumedenie de vase mari de luptă, precum și vase port-avioane, comerciale etc.

Prin lupta din Canalul sicilian se inaugurează războiul dintre avioanele germane și bastimentele engleze în Marea Mediterană. Dar în același timp, acest fapt pune și o mare întrebare: Cine va învinge: avionul ori bastimentul? Inainte de a răspunde la această întrebare, s'a constatat rezultatul momentan al acelei lupte: Formațiunile engleze care aveau încredințarea de a aproviziona urgent armatele generalului Wawell din Africa de Nord, și de a întări bazele cucerite pentru atacurile împotriva forțelor italiene, au fost zădărnicite.

O LUPTĂ PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE

Insăși Englezii recunosc că în Marea Mediterană a început „o luptă pe viață și pe moarte" între bastimentele concentrate și „cea mai puternică forță aeriană a Axei.

Presa britanică desminte faptul că în Mediterana s'ar fi desfășurat duelul despre care pomenim mai sus. Ea afirmă că s'au dat lupte izolate, între avioane și bastimente, dar că nu au fost atacate vasele în convoaie. Totus, Englezii lasă să se întrevadă că „anumite" vase au fost duse în șantiere pentru „mici reparațiuni". Aceasta însemnează câteva luni de reparații, căci o bombă de mare calibru, aruncată asupra vasului de un avion „Stuka" nu poate face decât „stricăciuni mari".

AVIONUL SAU BASTIMENTUL DE RĂZBOIU?...

Cu mult înaintea războiului s'a pus problema, dacă forța aeriană ar fi în stare să aibă o influență simțitoare asupra conducerii războiului maritim, devalorizând astfel bastimentul. Intrebarea are două laturi, discutându-se efectul forței aeriene direct la obiect, adecă latura tactică și apoi influența acestui efect asupra strategiei. Lovituri de bombe de calibru mijlociu sau greu — fie și pe bastimentele cuirasate în chipul cel mai bun — au ca efect distrugerea amenajărilor pe bordul superior. Asemenea pagube scad simțitor puterea de luptă a vasului, punându-l în situația de a se retrage din luptă pentru un timp mai mult sau mai puțin lung.

MEDITERANA ESTE UN SPAȚIU DE LUPTĂ NEFAVORABIL ANGLIEI

Un memoriu oficial american, care în expunerile sale pleacă dela situația războiului din jurul Angliei și din Mediterană, relevă îndeosebi aceste spații maritime limitate, ca fiind nefavorabile pentru flota și puterea maritimă a Angliei. Submarinele și avioanele găsesc aici, în deosebi în strânsă colaborare, condițiuni foarte prielnice față de mișcările unei flote compusă din bastimente mari. Din acest fapt, memoriul conclude că o asemenea flotă nu este nici o protecție potrivită pentru furniturile vitale ale unei puteri insulare sau puteri mediterane fără legături cu continentul și că o asemenea putere „ar putea fi învinsă sau silită a încheia pace de submarinele sau forța aeriană".

FLOTA MARITIMĂ POATE ACTIVA CU FOLOS NUMAI IN SPAȚII MARI

Pentru un război propriu — memoriul american se gândește la un conflict armat cu Japonia — experții americani accentuiază în schimb, că în spații maritime largi, unde forța aeriană terestră nu-și mai poate extinde raza de acțiune, neputând fi înlocuită nici de avioanele lansate de un vas port-avion, flota de bastimente de luptă își va menține rolul vechiu ca o formațiune de cel mai impunător factor de luptă. Această flotă nu va interveni decât rareori, dar atunci în mod decisiv.

In legătură cu acestea, merită să fie încrestată o declarație a amiralului japonez Suetsugu, fostul șef al flotei imperiale a Japoniei. Drept replică la ultimul discurs al secretarului de stat american Hull, discurs caracterizat ca o amenințare împotriva Japoniei, amiralul japonez a spus: „Japonia poate să primească cu încredere și o luptă maritimă în marea deschisă cu flota Statelor Unite", cu tot raportul de forțe de 5:3 în defavoarea Japoniei.

INFORMAŢIUNI

Direcţiunea ziarului „Gazeta Transilvaniei" a retras D-lui DUMITRU LUNGU dreptul de a reprezenta ziarul şi a încasa sume în contul lui.

„Uniunea Ziariştilor Români din Transilvania", asociaţie de presă persoană juridică, în urma cedării Clujului, şi-a stabilit sediul la Sibiu.

D-nii membri sunt rugaţi să-şi comunice adresele urgent, pe adresa d-lui secretar general I. Ch. Severeanu, Sibiu, str. Moara de scoarţă nr. 19.

Cei care doresc lămuriri vor ataşa timbrele pentru răspuns.

✶

Prin sistemul de înregistrare a operaţiunilor şi achitare a impozitului pe cifra de afaceri de către magazinele de confecţiuni cari dau de lucru în afară, fiscul este păgubit în drepturile sale. Pentru aceasta se face cunoscut că Ministerul a dispus că începând dela 1 Ianuarie 1941, să se revină la sistemul general al legii, adică magazinele în cauză, să treacă în registrul special pentru cifra de afaceri: valoarea şi cantitatea materiilor prime date la fabricaţie (stofă şi furnituri) şi numele şi adresa meseriaşilor, fabricatele rezultate pe categorii şi valoarea reală a articolelor confecţionate puse în circulaţie, astfel ca impozitul pe cifra de afaceri să se calculeze la valoarea reală de circulaţie a produselor.

✶

Intrucât se constată că unele redacţii de ziare, vând la diferiţi clienţi, ziare vechi pentru ambalaj. Administraţia Financiară reaminteşte normele de taxare ale acestora:

Conform notei de sub art. 727 din Tariful Unitar al cifrei de afaceri, ziarele şi imprimatele vechi puse în circulaţie, dacă sunt perforate din 15 în 15 cm., având diametrul găurit de cel puţin 10 mm., datorează impozitul pe cifra de afaceri de 4%.

Celelalte ziare şi imprimate vechi puse în circulaţie, deci care se întrebuinţează pentru ambalaj, se încadrează la art. 740 din Tariful Unitar şi deci se taxează cu impozitul pe cifra de afaceri de 8% plus 5% F. A. N.

✶

Vechea Şcoală de conducători de automobile şi tractoare agricole din Braşov, Str. Ing. Kertsch Nr. 5 şi Str. Pictor Pop Nr. 6, singură autorizată a funcţiona, s'a mutat la un loc cu atelierul şi garajul de reparaţii al şcoalei în Str. Spitalul Militar Nr. 7. Cei interesaţi se vor adresa deci în noul local din Str. Spitalul Militar Nr. 7, Braşov.

✶

D. Ilie Gruescu, preluând magazinul Blat din str. Regele Carol I, roagă pe creditorii fostei firme de a-şi prezenta creanţele spre valorificare în termen de 5 zile. Intrucât după acest termen nu se va mai lua în considerare nici-o creanţă.

✶

Tribunalul Braşov, Secţia I-a ca instanţă criminală.

Dosar Nr. P. I. 2444—1938.

Ordonanţă

Noi, Constantin Merişor, prim-preşedintele secţiei criminale de pe lângă Tribunalul Braşov;

In baza art. 377 P. p.:

ORDONĂM

Ca acuzatul Sârbu Ioan zis Trepoviciu, de ani 28, fost cu ultimul domiciliu în Braşov, str. I. Creangă Nr. 9, sau strada Făgăraş Nr. 11, actualmente dispăruit, să se prezinte în termen de 10 zile libere la Tribunalul Braşov, secţia I-a ca instanţă criminală, camera Nr. 109, sub sancţiunea de a fi declarat contumace şi judecat în lipsă.

Prezenta ordonanţă se va afişa la uşa ultimului domiciliu al acuzatului, la uşa instanţei criminale a Tribunalului Braşov şi la uşa Primăriei Municipiului Braşov, unde s'a comis crima, publicându-se în extras în ziarul Gazeta Transilvaniei din localitate.

Dată în Braşov, la 15 Ianuarie 1941.

Prim-preşedinte: *Constantin Merişor.* Grefier: *V. Fodor.*

Pentru conformitate:
Grefier: *V. Fodor.*

Târgul de Mostre din Lipsca din primăvara anului 1941

Târgul de mostre din Lipsca se ţine anul acesta în zilele de 2—7 Martie 1941, inclusiv.

Intrucât procurarea documentelor de călătorie necesită un timp mai îndelungat, doritorii a lua parte sunt rugaţi să înceapă neîntârziat cu pregătirile.

Pentru călătoria în Germania, vizitatorul Târgului de Mostre are nevoie de:

1. Un *pasport* în vigoare.

2. *Viza de intrare în Germania.* Pentru a primi această viză, vizitatorul trebue să ceară Reprezentanţei Onorifice a Târgurilor de Mostre din Lipsca, mai jos indicată, formularele necesare, pe care le va completa înaintându-le iarăşi reprezentanţei, împreună cu trei fotografii.

3. *Viza de transit maghiar,* pe care o eliberează consulatul maghiar pe baza unui certificat de origine.

4. *Legitimaţia Târgului de Mostre,* care se vinde la reprezentanţă şi care serveşte drept bază pentru următoarele avantaje:

a) Intrare liberă la toate expoziţiile;

b) 60% reducere pe căile ferate germane;

c) probabil o reducere de 33% pe căile ferate maghiare şi

d) viza de transit maghiar;

e) 50% reducere pe C. F. R. la întoarcere.

5. *Devize.* Vizitatorul poate să treacă graniţa cu Lei 3000, din care 2000 lei în monedă română de metal şi 1000 lei sau toată suma în valute streine, dar cel mult 10 mărci germane şi acestea în metal. La cerere, fiecare bancă autorizată eliberează cecuri plătibile în Germania.

6. *Camere rezervate.* Să se ceară imediat rezervarea unei camere. Foarte urgent este: înaintarea cererii pentru viza germană şi procurarea documentelor necesare pentru eliberarea paşaportului.

„Casa Naţiunilor" (Haus der Nationen) şi „Serviciul Târgului de Mostre" (Messedienst) stă la dispoziţia vizitatorilor cu sfaturi şi ajutor.

Informaţiuni dă oricând pentru Braşov, Făgăraş, Mediaş, Sighişoara şi Dumbrăvenii: Reprezentanţa Onorifică a Târgurilor de Mostre din Lipsca: „Verband Deutscher Handelsgremien Siebenbürgens", Braşov, str. Traian Cotigă Nr. 2, etajul I, telefon 1390.

GRAND
HOTEL LAFAYETTE
BUCUREŞTI
CALEA VICTORIEI 11
Cel mai bun şi confortabil
HOTEL AL CAPITALEI
— Preţuri moderate —
358

Ştiri din Mediaş

Mediaş, 1. — In prezenţa d-lor colonel Antohi, prefectul jud. Târnava-Mare, comandor Pădure, comandantul garnizoanei Mediaş şi a tuturor funcţionarilor administrativi din localitate, a avut loc instalarea şi depunerea jurământului noului primar şi ajutorului de primar din oraşul nostru.

Inainte de luarea jurământului, a vorbit d. colonel Antohi, înfierând zilele de grele încercări prin cari a trecut ţara noastră, arătând modul cum s'au desfăşurat aceste zile de rebeliune la Sighişoara şi îndemnând asistenţa la unire, pace şi legalitate înăuntru, spre a fi gata de jertfă când ţara ne va cere la hotare.

D. Hans Zikeli, primarul oraşului, a mulţumit d-lui prefect pentru încrederea ce o are în d-sa încredinţându-i şi pe mai departe această funcţiune.

D. dr. Dionisie Harhei, noul ajutor de primar, a adus mulţumiri d-lui prefect şi d-lui comandor pentru dreptatea ce i-s'a făcut fiind repus în funcţia pe care a părăsit-o cu câteva luni înainte.

✶

Contrar svonurilor răspândite de răuvoitori, Cantina legionară din localitate, la care iau masa zilnic cca. 120 persoane, în majoritate muncitori şi mici salariaţi refugiţi, cu un preţ modest şi refugiaţii fără serviciu în mod gratuit, Cantina este autorizată să funcţioneze şi pe mai departe în aceleaşi condiţiuni.

Prin lichidarea ei s'ar da o grea lovitură micilor salariaţi şi refugiaţilor în număr aşa de mare.

Schiuri

toate articolele pentru sport de iarnă
Sport Gust
Voevodul Mihai 24
BRAŞOV

PHILIPS SERVICE
Lămpi de radio
la
„ELIMA" S. A.
DE ELECTRICITATE
Braşov, Str. Regele Mihai I, No. 42
Comenzi din provincie
se execută imediat

SZABO MARTIN
Fondat 1907
Telefon 18-35
Atelier special pentru repararea şi confecţionarea arcurilor de automobile

BRAŞOV, Str. Ing. Eug. Ionică 76

Mica publicitate

Se caută lucrătoare pricepută pentru Fabrica Nivea-Beiersdorf, strada General Traian Moşoiu 39, Braşov. 1—2

Se caută calfă în branşa Coloniale, de preferinţă român, plătit bine. A se adresa: Str. Ing. Eug. Ionică 23, Braşov.

De vânzare: Un dulap de sufragerie cu placă de marmoră. Str. Nisipului de jos Nr. 22, Braşov. 1—2

De închiriat o prăvălie în poziţie bună şi locuinţă în Satulung. Informaţiuni la ziar.

Caut un retuşer şi bun operator. Foto Angelo, Str. Regele Carol, 59, Braşov.

Taur cu autorizaţie se găseşte de vânzare în Zârneşti (Braşov) la Gheorghe Clinciu, str. Abatorului Nr. 205, cu certificatul Nr. 55, din 1940, rasă Siementhal, etatea 15—16 luni, talia 145—150, media 75%. 1—3

Cumpăr imediat trei vaci cu lapte, rasă ardeleană albă. A se adresa Nicolae Mănescu, Str. Dimitrie Sturza 5, Braşov. 1—5

De închiriat locuinţă din două camere mari şi dependinţe, strada Dr. V. Lucaciu No. 143. 55 1—3

DE INCHIRIAT o prăvălie la poziţie bună şi locuinţă în Satulung. Informaţiuni la ziar. 423

Căutăm pentru imediată angajare şef pentru depozit de lemne din Intorsura Buzăului, român, cu cunoştinţe de branşă şi garanţie materială. Ofertă în scris ase preda Sâmbătă 1 şi Duminecă 2 Februar c. la Hotel „Aro" pentru D-l Gheorghe Petrescu din Bucureşti.

LECŢIE şi conversaţie în limba germană, franceză şi engleză predă profesoară de limbă. Nussbächer, Str. Castelului 42. Inscrierile zilnic între orele 4—5.

SE ANGAJEAZĂ tălmaci, cari în afară de limbile română, germană şi maghiară, mai vorbesc italiana şi franceza. Adresa la ziar subt „Tălmaci".

CAUT bucătăreasă perfectă în mâncăruri româneşti şi prăjituri, transilvăneancă de origine, serioasă, mai în etate. Str. Nisipului de jos, 9. 62

Judecătoria Mixtă Braşov, Secţia C. F.

Nr. 7251/1940 C. F.

Extras din publicaţiune de licitaţie şi condiţiunile de licitaţie

In cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Economică S. A. Braşov, fosta Banca Poporală Braşoveană S. A. Braşov, contra lui Elena Horvath, Judecătoria ordonă:

Licitaţiunea execuţională asupra imobilului a comunei Braşov din circumscripţia Judecătoriei Mixtă Braşov, Nr prot. cf. 2519 sub Nr. top. 2672 const. din casă de lemn şi curte în ext. de 31 stj. ptr. situată în Str. Cacova de mijloc Nr. 37, în valoare de 12.000 Lei, iar preţul dela care începe strigarea este de 9000.— Lei, pentru încasarea creanţei reduse de 6335 Lei capital şi accesorii.

Fixează termen pentru ţinerea licitaţiunei pe ziua de 18 luna Februarie 1941, ora 9 a. m., în localul oficial Palatul Justiţiei, parter camera Nr. 12.

Cei care voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanţie 10% din preţul de strigare în numerar, şi să semneze condiţiunile de licitaţie.

Braşov, la 27 Noembrie 1940.

Judecător: ss. Al. Moroianu. Ajut. dir. de C. F. ss. I. Archip.

Pentru conformitate:
ss. P. Nicolescu.

Babeş-Bolyai University Library Cluj

„Zidurile sunt încă solide"

Era firesc ca răsunătoarea prăbuşire pe care a avut-o de suferit statul francez şi întreg sistemul politic şi moral pe care se sprijinea, să sgudue conştiinţele francezilor şi să le pună înainte problemele de rezolvat pentru salvarea a ceeace se mai poate salva. După nedumerirea ce a urmat imediat dezastrului şi după tragica desnădejde care i-a cuprins desigur câtva timp, Francezii şi-au revenit şi se întreabă acum, prin vocile şi gândirea intelectualilor săi, ce este de făcut. Organizaţii de refacere morală a ţării au şi început să se formeze şi să activeze, ajutând pe plan cultural şi moral ceeace Mareşalul Pétain încearcă a realiza pe planul politic şi juridic. Se 'nţelege că sfortarea e abia la început şi că e vorba aci de o lungă şi răbdătoare operă de reconstrucţie sufletească. La această operă scriitorii caută să aducă şi ei contribuţia lor.

Literatura franceză ajunsese în timpul din urmă un bogat şi bizar ghiveci în care toate tendinţele şi toate capriciile individuale erau reprezentate şi se lăfăiau crescând ca nişte cancere pe conştiinţa cititorului francez. Acea superbă literatură franceză, care a fost totdeauna expresia societăţii şi a sufletului francez, oglindea după război doar desorientarea, superficialitatea şi decadenţa unei societăţi minată de germenii prăbuşirii. Se 'nţelege că mai existau şi scriitori francezi vrednici, conştienti de fiinţa colectivă franceză, de pericolele care o ameninţau şi care dădeau alarma şi încercau trezirea instinctului şi a conştiinţei naţionale, înăbuşite. Dar vocea lor era acoperită de scandalul monstru al literaturii internaţionaliste, individualiste şi anarhiste, care singură avea trecere înaintea intelectualilor şi a publicului. Un Henri Massis, un Léon Daudet sau un Henry Bordeaux era batjocoriţii de coteriile abiecte ale unei literaturi care nu era franceză decât prin limba întrebuinţată, nu însă şi prin spiritul care o însufleţea. Astfel literatura aceasta poartă şi ea vină, în mare măsură, pentru catastrofa în care a intrat cu ochii închişi Franţa.

Azi, adevăratii scriitori francezi îşi pot spune cuvântul şi ei trebue să fie ascultati.

Henri Bordeaux, membru al Academiei franceze, om în vârstă, cu o lungă carieră de romancier, om de teatru şi de litere, în urma sa, deşi nu a strălucit niciodată prin cine ştie ce calităţi de inovator, deşi nu e un geniu literar, a reprezentat însă totdeauna scrisul francez sănătos, pe linia unei tradiţii dela care, dacă nu s'ar fi abătut, Franţa nu s'ar afla azi unde este. El publică astăzi o carte cu titlul: *„Les murs sont bons"*, adică *„Zidurile sunt încă solide"*, înţelegând prin acest optimist enunţ acele temelii ale Franţei eterne, pe care le admiră nu numai prietenii dar şi duşmanii ei şi care rezistă încă. Ce este această carte, vom vedea mai târziu. Vom mai avea ocazia să vorbim despre ea.

Deocamdată voi cita capitolele ei, spre a se vedea despre ce este vorba. In prima parte: *„Din fundul prăpastiei"*, scriitorul îşi povesteşte impresiile şi observaţiile din timpul catastrofei, sub titlurile: *„Filmul generaţiilor"*, *„Ce-am văzut în război"*, *„Pétain şi Weygand"*, *„Cei care au salvat onoarea"* şi *„Adunare naţională din 10 Iulie 1940"*. In partea a doua face rechizitorul vechiului regim, care a dus Franţa la pieire şi sub titlul general de *„Greşelile noastre"* se cuprind capitolele: *„Numărul şi familia"*, *„Criza muncii"*, *„Criza de autoritate"*, *„Carenţa diplomaţiei"*, *„Carenţa Statului"*, *„Uitarea moralei şi religiei"* şi *„Dar literatura?"* In sfârşit, în ultima parte, întitulată: *„Speranţele noastre"*, sub diviziunile: *„Deşteptarea franceză"*, *„Tineretul femenin"*, *„Fete şi femei tinere în război"*, *„Tineretul masculin"*, *„Intoarcerea spre pământ"*, *„Spiritul francez"* şi *„Zidurile sunt încă solide"*, autorul trage concluziile, analizând care sunt mijloacele de redresare a ţării sale, prin exploatarea a ceeace este mai bun ca posibilităţi în sufletul poporului francez.

Dar asupra acestei cărţi, plină de idei şi semnificaţii, ca şi de fapte, vom reveni.

FRANCUS

Ce scrie presa despre „înoirea" gazetei

Presa din Capitală şi provincie se ocupă de reapariţia înoită a „Gazetei Transilvaniei". Pentru un omagiu tuturor celor care au pus umărul, dealungul anilor, la perpetuarea prestigiului ei, publicăm mai jos câteva încrestări din presă.

*

Sub titlul: Presa din provincie: „Gazeta Transilvaniei" ziarul „Porunca Vremii" din 22 Ian. 1941, scrie următoarele:

„Aurel Mureşianu scria la 1907 în foaia dela Braşov, întemeiată de Gheorghe Bariţiu: „Staţi neclintiţi la postul la care v'a chemat soarta, nu aşteptaţi dela nimeni nici mulţumire, nici recunoştinţă, ci în bine şi 'n rău, în pace şi 'n războiu, ţineţi sus şi tare steagul mântuirii poporului vostru, ca să-l vadă oştenii loviţi de arma inamicului şi să-l recunoască, ca să nu piardă nădejdea în izbândă".

„Gazeta Transilvaniei" a fost dela înfiinţarea ei şi până astăzi un focar de naţionalism. S'au perindat prin redacţia ei de sub Tâmpa atâtea condeie luminate, de neînfricaţi luptători pentru biruinţa acestui biet neam românesc, încât foaia braşoveană şi-a creiat o tradiţie publicistică, cum poate numai „Tribuna" ar avea, dacă ar fi supravieţuit întâmplărilor. „Gazeta Transilvaniei" nu şi-a pierdut din vedere ţinta veche: „mântuirea poporului", nici în cele mai aspre vremi de bejenie. A pâlpâit ca o candelă modestă, dar nu s'a stins.

De două luni, gazeta dela Braşov ne vine în haină nouă. Are de conducător pe publicistul ardelean Gavril Pop, care la Cluj şi-a creiat un nume serios de bun mânuitor al condeiului, mai ales în compartimentul gazetăriei poporane.

„Gazeta Transilvaniei", aşa cum o redactează noua gardă de tineri scriitori şi ziarişti grupaţi în jurul ei, este una din cele mai bune foi provinciale. In primul rând, ea are o ţinută şi un stil, grefate pe vechea tradiţie a ziarului lui Gheorghe Bariţiu. In al doilea rând, nu numai că este scrisă în duh nou dar ştie să desprindă din evenimente tâlcuri într'adevăr noui, pe care puţini le văd.

D Gavril Pop semnează articole în tălmăcire pentru popor, dar care se adresează deopotrivă cititorilor din orice categorie. Prietenul George Stoica, cu peana sa aleasă, dă glas tragediei româneşti, în fraze străbătute de o înţelegere transcendentală a lucrurilor Este apoi profesorul Ion Gherghel, acest preţios cărturar ardelean, ale cărui „probleme culturale" sunt desbătute cu unică competinţă. Să nu-l uităm nici pe Octav Şulutiu, pe părintele Vasile Coman, pe d C. Sassu şi pe atâţia alţii, care şi-au pus în slujba ziarului braşovean talentul şi puterea de combativitate.

Un lucru însă nu înţelegem: Dece, „Gazeta Transilvaniei" apare numai de două ori pe săptămână? Pentrucă o foaie de tradiţia celei dela Braşov, trebue să se bucure, mai ales astăzi, de cea mai largă înţelegere, dat fiind că rosturile ei naţionale se definesc din nou, aşa cum le-a formulat la 1907 Andrei Mureşianu.

*

Ziarul poporal „Lumea şi Ţara", subt titlul: „Primenirea Gazetei Transilvaniei", scrie:

„Cea mai veche gazetă românească în viaţă, „Gazeta Transilvaniei" din Braşov, care a fost întemeiată în 1838, acu's 103 ani, de marele luptător naţionalist Gheorghe Bariţiu, — a îmbrăcat înainte de sărbători haină nouă.

[illegible] având ca prim redactor şi redactor răspunzător pe d. Gavril Pop, care şi-a făcut ucenicia de gazetar la gazeta noastră „Lumea şi Ţara". Alături de d. Gavril Pop în jurul gazetei s'au mai strâns şi alţi gazetari [illegible] tineri, cari îşi dau toată silinţa să facă ziarul cât mai bine îngrijit. Numărul de Crăciun al „Gazetei Transilvaniei" se prezintă astfel în cele mai bune condiţiuni, atât ca redactare, cât şi ca tipar. — Dorim ca primenirea ce i s'a adus ziarului întemeiat de Gheorghe Bariţiu, să fie cât mai folositoare atât gazetei, cât şi neamului românesc".

*

In „Timpul Transilvaniei" din 21 Ian. 1941, cetim:

„Dela Braşov, ne vine regulat „Gazeta Transilvaniei" îmbrăcată într'o haină nouă şi scrisă în duhul vremii.

Evoluţia nu ne surprinde şi nu este un salt grăbit ci firesc, pentrucă gazeta întemeiată de Gheorghe Bariţiu, a mers întotdeauna pe linia destinelor neamului.

Scoasă la Braşov, în anul 1838, „Gazeta Transilvaniei a apărut mereu cum a putut. A fost purtată prin închisori, prin Siberia şi a ajuns România Mare, pentru care a luptat aproape un secol.

Gazeta a fost întotdeauna mai mult decât o simplă tribună politică şi culturală; a fost monitorul românismului în toate împrejurările grele prin care a trecut poporul român din Ardeal. A fost o sinteză a intereselor permanente ale acestui îndurerat şi mult încercat Ardeal.

Cei mai de seamă cărturari ardeleni au călcat pragul gazetei, care se identifica mereu cu interesele tuturora în lupta năprasnică cu duşmanul comun.

„Gazeta Transilvaniei" a fost o şcoală naţională; unde şi-au făcut ucenicia toţi luptătorii Ardealului dinainte de unire.

Astăzi, „Gazeta Transilvaniei" şi-a reluat apariţia sub acelaş semn, continuând să militeze pentru drepturile imprescriptibile ale Ardealului, din nou mutilat şi greu încercat.

Peste vremi şi peste oameni, eliminând orice cotituri din calea ei, bătrâna foaie dela Braşov urmează calea de lumină trasată de marele ei Gheorghe Bariţiu.

După primele numere apărute şi scrise în stil verde, „Gazeta Transilvaniei" înscrie un nou capitol în istoria ei glorioasă, până la biruinţa de apoi, când se vor putea socoti mai bine meritele puse ca o nobilă contribuţie pentru isbăvirea neamului.

Din colţul acesta de ţară, urăm „Gazetei Transilvaniei" să calce cu toată mândria şi nădejdile pe noul şi totuşi vechiul drum apărând interesele superioare şi nepieritoare ale neamului".

I. Pg.

Români!

Susţineţi comerţul nostru

Magazinul

Ioan C. Trăistaru

(fost Farkas & Co.)

Vă oferă: Coloniale şi delicatese la preţuri moderate

Braşov, Str. Regele Carol I, 54

Lipsă de organizare

Anglia în pragul foamei

Blocada germană face imposibilă aprovizionarea Angliei

Berlin, 1. — Ministrul alimentării engleze Woolton, a descris nu de mult greutăţile cu care luptă Anglia pe tărâmul aprovizionării. Diferite amănunte, care complectează declaraţiile făcute de el, se pot deduce din diferitele măsuri luate. Astfel, de exemplu, în ultimele atacuri aeriene germane asupra oraşelor Plymouth şi Liverpool au fost distruse mai multe mori şi depozite de cereale, ceeace înseamnă o înrăutăţire şi mai mare a aprovizonării. Raţia de lapte a fost fixată la 10% din consumul dinainte de răsboiu şi până 'n primăvară este interzisă fabricarea pâinei albe. La fel şi raţia de salam a fost simţitor redusă, din cauza scăderii importului de carne, în timp ce carnea cumpărată de Anglia în Argentina zace în dopezitele argentiniene, din cauza lipsei de vapoare, pentru a fi transportată. A fost deasemenea interzisă vânzarea zahărului fabricilor de marmeladă, care au fost obligate să producă marmelada fără zahăr.

ANGLIA IMITĂ GERMANIA

Anglia caută acum, destul de târziu, să imite măsurile care au fost introduse în Germania. Ziarul „Times" cere chiar ca guvernul englez să introducă un plan de patru ani după sistemul german şi un control al preţurilor ca cel din Germania. Preţurile fixe şi condiţiunile stabile pe piaţă, care altădată au fost descrise ca „măsuri germane de constrângere", sunt astăzi un ideal pentru agricultorii englezi. Deoarece Englezii trebuie să importe fier şi oţel, din cauza distrugerii permanente a fabricilor proprii de către aviaţa germană, transporturi care se fac cu vapoarele, suferă foarte mult transporturile de alimente. Din cauza lipsei de vapoare se folosesc pentru transportul materialelor de război chiar şi vapoarele frigorifere.

INFLUENŢA ASUPRA ECONOMIEI

Această situaţie are fără îndoială şi o mare influenţă asupra evoluţiei economice din dominioanele şi coloniile Marei Britanii, care nu mai poate cumpăra şi importa din aceste ţări. Ţara clasică a supraproducţiei agricole, India, a pierdut din cauza războiului toate pieţele europene şi numai pierderea ei comercială se ridică la suma de 3 miliarde de rupii. Anglia nu este deci în stare să preia toate rezervele de produse ale Indiei. In Egipt, în ultimul timp, au crescut foarte mult preţurile tuturor produselor alimentare, care la leguminoase se ridică chiar până la 55%. Australia, care are foarte multe rezerve agricole, are mari greutăţi cu desfacerea cerealelor, fiind nevoită să distrugă mari cantităţi din cauză că silozurile sunt absolut pline şi Anglia nu poate să importe.

SITUAŢIA ANGLIEI „LIBERALISTE"

In această situaţie se găseşte în momentul de faţă Anglia liberalistă, care a propagat totdeauna principiul comerţului mondial liber. Germania a putut, spre exemplu, să livreze nu de mult pentru populaţia civilă din Franţa, 1 milion de chintale de cartofi, fără ca economia ei să iasă cumva din echilibru. Aceasta-i cea mai bună complectare a declaraţiilor ministrului Woolton şi a adevăratului tablou al situaţiei.

S'a deschis depozitul vechiu de lemne de foc

„ADLEFF"

din str. Gen. Traian Moşoiu 72 (fost str. Gării - Iuliu Maniu)

— TELEFON 28-76 —

Dureri înăbuşite

Spovedania refugiatu'ui Pavel Voronin, rămas fără picioare dintr'un accident

Sunt atâtea dureri pe lângă care trecem — nepăsători — fără să stăm o clipă să le ascultăm, fără să încercăm. a le alina In goana zilnică după viaţa noastră, uităm că în jur, înainte, sau după noi sunt mulţi cari nu pot merge la acelaş pas cu noi, n'-i ajung puterile, li-se taie răsuflarea. Mizeriile mahalalei pe unii îi interesează prea puţin, alţii nu le cunosc deloc. Că sunt oameni cari ar vrea să ne spună durerea lor să primească, dacă nu altceva, cel puţin cuvântul de îmbărbătare din partea noastră. Nu ne oprim să-i ascultăm. Dece?

Aceste gânduri m'au dus ieri la Spitalul Mârzescu-Nou din str. Cuza Vodă. Când treci pe lângă el, nu te gândeşti că aici durerea îşi are o adevărată împărăţie peste care tronează cu rânjet de tiran. Aici, durerea nu se măsoară nici cu acul de injecţie, nici cu bisturiul chirurgului. Aici durerea este parcă de o materialitate grozavă. O simţi, o pipăi prin toate saloanele, prin toate sălile de operaţie. Fâşâitul halatelor albe ale celor ce ştiu să înfrunte durerea altora, s'o învingă, acea dăruirea totală a doctorilor şi surorilor de caritate, îţi aduce aminte că parabola Samarineanului n'a murit, ci au uitat-o doar oamenii.

SPOVEDANIA LUI VORONIN PAVEL

Salonul care poartă Nr. 4 este al accidentaţilor. Aici îşi dau întâlnire — bizară întâlnire — oamenii fără o mână, fără ambele picioare. Aici am stat de vorbă cu Pavel Voronin. Nu vreau să vă spun eu ce-am simţit. Il las să vă povestească el. E un băiat blond, cu ochii albaştri, o privire care-ţi aminteşte nesfârşita stepă a Basarabiei din care a pornit. Nu ştiu cât e de înnalt, căci ambele picioare îi lipsesc mai jos de genunchi. L-am găsit în camera de schimbare a bandajelor într'un pat cu patru rotiţe. De acolo ne-am dus în salonul No. 4. Şi Pavel Voroniu începu:

„M'am născut în satul Cohureşti, judeţul Soroca. Tatăl meu a murit după trei ani dela naşterea mea. Am urmat cursurile Gimnaziului Industrial din Cohureşti.De acolo am plecat la Galaţi, unde mi-am găsit de lucru. Apoi m'am dus la Brăila. Cum însă eram angajat pe un termen limitat, a trebuit să plec la expirarea acestuia. Atunci a venit refugiul. M'am dus să-mi văd mama bătrână pe care n'am putut-o lua cu mine şi a rămas acolo. Să-ţi mai spun ce-am simţit atunci? Cine poate povesti? Şi am plecat...

SPRE ALTE ZĂRI

Mi-a scris un prieten că pot găsi de lucru la „Astra". M'am înţeles cu el să ne 'ntâlnim în gara Dârste. Aici m'am dat jos. Şi văzând că prietenul nu mă aşteaptă, am vrut să mă urc din nou. Am pus valiza pe scara vagonului, pe care stăteau vreo trei marinari şi am ridicat piciorul stâng ca să mă urc. In clipa aceia trenul s'a smuncit şi am căzut sub el. Auzi o pârâială, o durere cruntă, apoi noapte... M'am trezit şi încet, trecui peste o altă linie. Intorcându-mi ochii, mi-am văzut piciorul stâng rămas în urmă cu pantoful în el. Sângele curgea, dar nu simţeam aproape nimic. Deodată, sângele s'a oprit: îmi îngheţaseră picioarele. Era 1 Decemvrie.

LA SPITAL

Am fost adus aici, unde m'au ţinut trei ore pe masa de operaţie. N'am crâcnit Vedeam răbdarea şi străduinţa doctorului, care mă opera şi-mi dădea puteri noui. Incet, încet, am început să mă obişnuiesc cu noua stare. Mă duc în fiecare zi la schimbul bandajului. Uite, aproape mi-a trecut.

Sunt sigur, continuă Voronin, Crăciunul mi l-am petrecut împreună cu toţi aceşti fraţi de suferinţă. N'avea cine să mă viziteze.

Doctorul mi-a spus că pot pune picioare de cauciuc, dar costă vreo 30 de mii de lei şi nu ştiu de unde să-i iau. Vezi d-ta, n'aş mai fi condamnat să stau o viaţă întreagă olog. Şi am doar 20 de ani.

ŞI, PESTE TOATE, GÂNDURILE

Am plecat. Nu mi-a fost cu putinţă să ascult mai departe povestea lui Voronin şi nici cuvintele lui de caldă mulţumire că am mers să stau de vorbă cu el. I-am spus că am să mai trec pe la el. Nu ştiu ce i-am mai spus. Tristeţea aceia din ochii cu douăzeci de primăveri frânte de roţile de oţel, m'a învins. Şi era o poveste „banală". Cât suntem de mici când nu putem să primim în noi lucruri mari şi le numim banalităţi!

Mă gândesc şi acum: Cum va găsi banii necesari ca să-şi recapete picioarele, Pavel Voronin?

Dem. Gh. N.

Inmormântarea eroului caporal Rădulescu Constantin la Braşov

Toate autorităţile au participat la funeraliile celui căzut la datorie

Braşov, 1. — Braşovenii au condus astăzi spre locul de veci, pe eroul caporal Rădulescu Constantin, curier al dlui general Corneliu Dragalina, răpus de gloanţe chiar în apropierea comandantului său în drum spre prefectura judeţului.

Corpul eroului se afla depus la capela spitalului militar, unde a oficiat o slujbă religioasă, păr. protopop N. Stinghe şi păr. Saftu, confesorul garnizoanei.

De faţă a fost un public numeros şi autorităţile militare şi civile în frunte cu d-nii: general Corneliu Dragalina, colonel Vladimir Şerbănescu, colonel Filip Agricola, prefectul judeţului; dr. N. G. V. Gologan, primarul municipiului; maior Nicoară, comandantul poliţiei; dr. I. Ciurea chestorul poliţiei; C. C. Simionescu, prim-preşedinte al Curţii de apel Braşov; Const. Theodoru, procuror general; C. Popa, prim-preşedinte al trib. Braşov; Picu, prim-procurar; comandor Dumitrescu, maior Jippa, Aurel Comănescu, subprefect şi un grup de ofiţeri germani şi români.

CORTEGIUL

După slujba religioasă, sicriul, învăluit în tricolor şi acoperit de zăbranic negru, a fost aşezat pe un afet de tun, tras de şase cai, lentele fiind purtate de patru ofiţeri din garnizoana locală.

Inaintea carului mortuar au păşit preoţii şi purtătorii crucii şi ai prapurilor, iar după carul mortuar au mers familia eroului caporal Rădulescu Constantin, autorităţile militare şi civile în frunte cu d. general de divizie Dragalina Corneliu.

Urmau grupul de ofiţeri şi soldaţi germani şi ofiţeri români, muzica militară a garnizoanei şi câte o campanie de onoare din unităţile din localitate.

Cortegiul a parcurs calea Victoriei, str. Regele Carol I, până în piaţa Libertăţii, unde în faţa catedralei s'a făcut o rugăciune pentru odihna eroului căzut.

CUVÂNTAREA D-LUI MAIOR JIPPA

In numele armate, d. major Jippa a spus următoarele:

„Mi-a fost dat mie să spun cuvântul oştirii, la racla care duce trupul neînsufleţit al caporalului Rădulescu Constantin, ca unul care i-am trăit din plin moartea, simţindu-i sângele, pe când ne aflam unul lângă altul, întru îndeplinirea ordinelor.

Rătăciţii neamului, la aflarea că ostaşii în frunte cu comandantul lor, generalul Dragalina, ocupă prefectura, au deschis foc mişel spre cei ce nu-şi făceau decât datoria cu suflet curat, către Ţară, către Rege, către ei înşişi.

Armata este scutul ţării contra pornirilor din afară şi răzvrătirilor dinăuntru — spune una din cărţile noastre. Contra acestor răzvrătitori, armata a fost chemată şi, prin disciplina, vrednicia, abnegaţia şi sângele ei, a ştiut să redea ţării ordinea, liniştea, încrederea — într'un cuvânt să o salveze.

Neamul românesc trebue să fie mândru de oastea lui, care a ştiut să facă din nou dovada că soldatul român a fost şi va rămâne pe veci, sentinelă neclintită la datorie a românismului; stâncă de granit de care s'au sfărâmat şi se vor sfărâma toate nelegiuirile şi poftele hrăpăreţe ale duşmanului din afară sau dinăuntru.

In rândurile acestei brave oştiri s'a găsit la loc de cinste, alături de comandantul unui corp de armată, caporalul Rădulescu Constantin, din batalionul de specialităţi, venit de pe alte plaiuri, să-şi eternizeze numele în istoria Braşovului.

Sângele scurs din trupul lui, în gangul prefecturei de judeţ, unde ardea acum trei zile o creştinească lumânare, a lăsat o pată care nu va putea fi spălată decât de viitorime, prin faptă de sacrificiu, în faţa pildei acestei jertfe.

Morţii acestui erou nu-i alăturăm durerea, căci eroii nu se plâng — ei se cinstesc. Ei sunt, pentru toţi, îmbold la jertfele ce vor să vină, pentru onoarea neamului şi pentru reînălţarea mândriei ţării.

Mergi, caporal Rădulescu, în rândurile celor mai cinstiţi fii ai neamului, în rândurile slăviţilor cu recunoştinţa ţării întregi. Mergi cu mulţumirea că ţi-ai înscris numele în cartea de aur a neamului, prin sacrificiul tău, pentru Ţară, General şi Rege.

Mergi şi trimite duhul tău, pentru a îndrepta paşii româneşti pe calea biruinţei. In gândurile ostaşilor Corpului nostru de armată, vei trăi prin moartea ta.

Dumnezeu, cu dreptii să te numere".

Intregul cortegiu a pornit apoi dealungul străzii Regele Mihai I, până în faţa parcului municipal.

Aici, companiile de soldaţi au defilat prin faţa carului mortuar, dând onorul.

Sicriul a fost apoi ridicat şi depus într'o autocamionetă, spre a fi transportat în comuna natală a eroului, unde urmează a fi înhumat.

D. Moise Popa, fost deputat şi preşedinte al comercianţilor români din Braşov, a înmânat părintelui cap. Const. Rădulescu 5000 lei, ca dar al negustorimei locale pentru familia eroului căzut.

Cel mai mare Târg de Mostre din lume, prezintă vizitatorilor săi o imagine completă a produselor unui număr de circa 10.000 firme expozante

Vizitarea este folositoare pentru oricare comerciant şi industriaşi astăzi mai mult ca oricând

Mari înlesniri la procurarea vizei de intrare, precum şi reduceri însemnate pe căile ferate

Informaţiuni dă Reprezentanţa Onorifică a Târgului de Mostre din Lipsca, BRAŞOV str. Traian Cojigă 2, etaju I. Telefon 1390

2-7 MARTIE 1941

APARATE DE RADIO

BLAUPUNKT

ŞI ÎN RATE LUNARE LA:

ION I. MIRCAN

STRADA VOEVODUL MIHAI No. 27

475

Fixarea limitei de salariu pentru asiguraţi

Prin jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 35 din 10 Ianuarie 1941, publicat în Monitorul Oficial Nr. 11 din 14 Ianuarie 1941, dat în baza art. 7 al Legii Asigurărilor Sociale din 22 Decemvrie 1938, s'a fixat limita salariului pentru cuprinderea în asigurările obligatorii, cu începere dela 1 Ianuarie 1941, la suma de Lei 10.000 lunar.

In consecinţă, începând cu data de 1 Ianuarie 1941, sunt supuşi în mod obligatoriu asigurării organizate prin legea din 22 Decembrie 1938, cu modificările ci ulterioare. toate categoriile de salarii cari nu sunt expres exceptate dela asigurare pe temeiul art. 6 din legea din 1938, dacă câştigul lor nu depăşeşte în mod obişnuit 10.000 Lei lunar.

In ce priveşte clasa de cotizare, toţi cei ce câştigă între 8000—10.000 Lei lunar vor fi încadraţi şi vor cotiza la clasa VIII-a (clasa opta).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ULTIMA ORA

Anul 1941 va fi anul istoric
al unei mari ordini noui în Europa
Discursul rostit de Fuehrerul Hitler la Berlin

Berlin, 1 (Rador). — Cu prilejul aniversării a opta a revoluţiei naţional-socialiste, o mare manifestaţie populară a avut loc la Palatul Sporturilor din Berlin.

Punctul culminant al acestei manifestaţii l-a constituit discursul Führerului, pe care populaţia îl aştepta cu mare nerăbdare.

CUM S'A FĂCUT CONSTITUIREA IMPERIULUI MONDIAL BRITANIC

„Vreme de trei veacuri — a spus Führerul — a durat constituirea imperiului mondial britanic, care s'a făcut numai prin forţă, numai prin războaie neîntrerupte.

Democraţia n'a fost decât o mască, în dosul căreia se ascunde în realitate dominarea popoarelor în totalitatea lor şi îngenuncherea fiecărui individ în parte. Această democraţie nu poate îndrăzni să ceară popoarelor sale să se pronunţe dacă voesc astăzi să fie de bună voe membre ale acestui imperiu mondial. Dimpotrivă, naţionaliştii egipteni şi indieni sunt aruncaţi cu miile în închisori. Taberele de concentrare n'au fost inventate în Germania, ci tocmai în Anglia. Englezii au învăţat să stăpâncască celelalte popoare prin astfel de mijloace şi să le silească a primi jugul britanic al democraţiei.

Alte mijloace de care se servesc englezii în acest scop, sunt minciunile şi vorbele dulci. A căpătat valoare de proverb afirmaţia că dacă un englez vorbeşte despre Dumnezeu, el se gândeşte la vreo stofă. Acest lucru este adevărat şi astăzi. Ipocrizia omenească a ajuns rareori la perfecţiunea pe care o vedem astăzi la englezi. In orice caz, rezultatul drumului străbătut în ultimii 300 de ani este că vreo câţiva englezi domină trei sferturi din lume şi că pe 50 kilometri patraţi trebue să trăiască 46 de oameni. Această constatare este foarte importantă, căci democraţii pretinid că aşa numitele state autoritare voiau să cucerească lumea, când în realitate stăpânitorii lumii sunt vechii noştri duşmani. Imperiul mondial britanic nu a lăsat pe drumul cuceririlor sale decât un mare fluviu de sânge şi lacrimi. Şi în timpurile noastre, dominaţia lumii de către ei se efectuează nu prin puterea şi forţa unei idei, ci dimpotrivă prin puterea violenţei şi prin interese capitaliste sau economice. Dacă analizăm formarea acestui imperiu britanic, înţelegem evoluţia lucrurilor numai prin faptul excluderii totale a continentului european ca factor economic al acestei evoluţii. Iar excluderea a fost posibilă mai ales prin înlăturarea Germaniei.

Vreme de trei veacuri, Germania nici n'a existat de fapt, în timp ce englezii, vorbind despre Dumnezeu celor ce voiau să-i asculte, apărau şi asigurau cu inversunare interesele lor economice, iar poporul german ridica chestiunea religioasă la o importanţă atât de mare, încât veacuri întregi el a trebuit să-şi verse sângele din belşug. Dar în măsura în care poporul german îşi cheltuia forţa în lupte interne — fapt care îl excludea complect ca factor mondial — Anglia acapara imperiul său mondial prin forţă şi violenţă.

Nu numai Germania a suferit această soartă. Italia a fost şi ea exclusă în aceste veacuri din viaţa internaţională a lumii. Evenimente asemănătoare cu cele din Germania s'au desfăşurat şi în Italia.

De pe urma acestei situaţii, s'a stabilit, mai les în Europa, o grupare de forţe pe care Anglia a numit-o „echilibrul forţelor", ceeace în realitate înseamnă desorganizarea continentului european, din care trăgea folos imperiul insular britanic.

Acest pretins echilibru al forţelor, care înseamnă în realitate complecta neputinţă internă a Europei, a îngăduit Marei Britanii, după caz şi după voinţa sa, ridicarea puterilor europene unele contra altora şi prin aceasta să arunce necontenit forţele interioare ale Europei în lupte între popoare, ceeace îngăduia Angliei să-şi realizeze în toată liniştea planurile, decarece rezistenţa ce i se opunea era totdeauna considerabil slăbită, într'un fel sau altul.

PROGRAMUL FÜHRERULUI

Când în 1933 am preluat puterea, a continuat Führerul, calea noastră era desenată limpede. In interior, ea era trasată exact printr'o luptă de 15 ani. Şi aş fi lipsit de onoare şi aş merita să fiu bătut cu pietre dacă m'aş fi abătut sau m'aş fi retras măcar cu un pas dela acest program. Acest program cerea din punct de vedere social: restabilirea comunităţii naţionale germane, depăşirea tuturor prejudecăţilor de clasă şi rang, educarea omului german în spiritul comunităţii şi, dacă ar fi nevoie, şi sfărâmarea rezistenţei acelora care nu s'ar supune acestei comunităţi. Din punct de vedere economic: creiarea unei economii naţionale germane, care recunoscând importanţa iniţiativei particulare, pune totuşi întreaga viaţă economică în subordinele şi în dependenţă de interesele generale.

Şi aci nu este de conceput un alt tel. In vremuri în care popoarele sunt silite să vină pe câmpul de luptă spre a-şi apăra interesele şi pentru ca să nu mai existe deosebire între cei ce au mult şi cei ce reprezintă puţin, în asemenea vremuri nu mai pot fi menţinute privilegiile economice, nici poziţile dominante obţinute în dauna intereselor comunităţii. Iată de ce şi aci ca pretutindeni a mpornit pe calea educării, învăţării şi a adaptării treptate, căci mândria mea cea mare era să duc la bun sfârşit această revoluţie fără ca să se spargă în Germania nici măcar un singur geam. O revoluţie care să schimbe totul numai treptat, care reclădeşte şi înnoeşte strat după strat, până ce întreagă această comunitate şi-a găsit noua ei formă.

Exact acelaş a fost cazul şi în domeniul politicii externe. Aci am fixat un program: înlăturarea Versailles-ului. Astăzi, ceilalţi oameni să nu facă pe proştii ca şi cum acesta ar fi un program pe care l-am descoperit abia în 1933. Domnii aceştia nu ar fi avut decât să citească măcar odată ceeace am spus de mii de ori. Versailles-ul a fost cea mai mare nedreptate şi cea mai josnică brutlaizare a unui mare popor din toate ctâe s'au petrecut dealungul istoriei. Cu acest program m'am prezentat eu încă din 1919 şi am vorbit pentru prima oară atunci de el şi acest program l-am purtat înaintea mea, ca un imperativ solemn, dealungul tuturor anilor de luptă şi de guvernare.

Dar şi aci nu am voit să realizez acest program prin forţă, ci am vorbit atât cât poate să vorbească un om. Cuvântările mele din Reichstag stau mărturie. Câte oferte nu am făcut. Cât nu m'am rugat să se revină la o judecată sănătoasă şi să nu se taie unui mare popor posibilităţile de trai şi de existenţă! Dar orice propunere venea din partea mea, era suficientă pentru a stârni la culme o anumită clică iudeo-internaţionalo-capitalistă.

ANGLIA A FOST IZGONITĂ DE PE CONTINENT

Anglia a fost izgonită de pe continent. Ne aflăm pe acest continent şi de unde ne aflăm, nu ne mai scoate nimeni. Ne-am creiat anumite baze şi atunci când va suna ceasul, vom da loviturile hotărîtoare. Că am folosit timpul anului, lucrul îl vor constata domnii aceştia pe cale istorică în cursul anului.

RELATIILE DINTRE ITALIA ŞI GERMANIA

Atunci când se afirmă că Italia se va desprinde, atunci aceşti domni nu ar trebui să inventeze revoluţii la Milona, ci mai bine să bage de seamă ca la ei acasă să nu izbucnească turburări.

Relaţiile dintre Germania şi Italia sunt dealtfel socotite în aceste state aşa cum le au ele faţă de alte state. Atunci când la democraţii una ajută pe cealaltă, cea care dă jutor cere totdeauna ceva, de pildă baze, pe care apoi le ocupă.

Atunci când escadrile italiene au venit pe coasta Atlanticului, ziarele engleze au afirmat că italienii au de hotărît în felul cum ducem noi războiul şi că ar fi cerut în schimb pentru mai târziu o bază în Atlantic.

Ducele şi cu mine nu suntem evrei, nici afacerişti. Atunci când ne strângem mâinile, se strâng mâinile unor bărbaţi cari au onoare Şi, după cum sperăm, în cursul acestui an o vor înţelege şi aceşti domni.

Păşim în acest nou an — a continuat Führerul — cu o armată bine echipată, aşa cum nu a fost nicicând în decursul istoriei germane. Pe uscat, numărul diviziilor a fost enorm mărit. Imensa şi unica experienţă dobândită dela Führer la soldat a fost valorificată, căci s'a lucrat şi se lucrează fără întrerupere. Echipamentul militar a fost îmbunătăţit. Adversarii noştri vor vedea cât de mult a fost îmbunătăţit. Pe mare, va începe în primăvara aceasta războiul submarin şi ei vor constata că aici nu am dormit. Şi aviaţia îşi va da contribuţia ei. Intreaga forţă militră va obţine decizia pe o cale sau alta.

Producţia noastră a crescut în toate domeniile în mod uriaş. Ceeace alţii abia plănuesc, la noi este realitate.

Iar poporul german stă hotărît alături de conducerea sa, plin de încredere în armata sa şi este gata să primească orice i-ar impune soarta. Anul 1941 va fi, — de lucrul acesta sunt convins — anul istoric al unei mari ordini noui în Europa. Prigramul nu poate să fie altul decât o lume pentru toţi, sfărâmarea privilegiilor a câtorva oameni şi nimicirea tiraniei anumitor popoare. In sfârşit, acest an va contribui la asigurarea temeliilor adevărate ale unei înţelegeri între popoare şi, prin aceasta, ale unei împăcări între popoare.

Nu aş vrea să las de o parte observaţia pe care am făcut-o încă dela 1 Septembrie 1939 în Reichstagul german, anume că, dacă cu adevărat adversarii noştri sunt târîţi de iudaism într'un război general, atunci întreaga jidovime îşi va termina rolul în Europa. Se poate ca ei să râdă şi acum de acest lucru.

Lunile şi anii ce vor veni, vor dovedi că: în această privinţă am fost profet adevărat.

De pe acum însă putem constata că concepţia noastră despre rasă câştigă popor după popor şi eu sper că şi popoarele cari astăzi au o atitudine duşmănoasă faţă de noi vor recunoaşte într'o bună zi pe duşmanul lor intern, care e mult mai mare, şi vor veni atunci alături de noi în front: în frontul unei omeniri arice, împotriva exploatării şi deprapării popoarelor de către internaţionala iudaică.

Anul trecut a fost anul marilor reuşite, — e adevărat — şi al marilor jertfe.

Dacă numărul morţilor şi al răniţilor, în comparaţie cu războaiele anterioare, a fost redus, totuşi jertfa a fost grea pentru fiecare din cei ce au fost loviţi. Intreaga noastră recunoştinţă, întreaga noastră dragoste şi toată grija noastră se îndreaptă către aceia cari au trebuit să aducă această jertfă. Ei au suferit jertfele pe care generaţii întregi dinaintea noastră au trebuit să le aducă.

De muncit, naţiunea a muncit în toate domeniile. In multe locuri femeia germană a luat locul bărbatului. O minunată idee de comunitate stăpâneşte poporul nostru. Dorinţa noastră în ziua de azi este ca această idee să ne rămână. cu toată ţăria ei, şi în anul în curs. Promisiunea noastră să fie că vom lucra pentru această comunitate.

Că vom obţine victoria în slujba acestei comunităţi, aceasta este convingerea şi credinţa noastră.

Şi ca Domnul să nu ne părăsească în lupta din anul acesta, aceasta să ne fie ruga.

Germaniei, victorie şi slavă!"

*

Cuvântarea a fost întreruptă în repetate rânduri de manifestări entuziaste de aprobare.

In ţară este linişte

Bucureşti, 2. — Comunicat asupra situaţiei interne: Linişte atât în Capitală, cât şi în restul ţării. Autorităţile au continuat să facă razii, să confişte şi să inventarieze materialele descoperite.

Denunţurile nesemnate nu vor fi cetite

Bucureşti, 2. — Ministerul Justiţiei aduce la cunoştinţa generală că nu va lua în considerare decât denunţurile semnate prin care se identifică pe deplin persoana denunţătorului. Denunţurile anonime nu se vor ceti şi se vor distruge.

Dl General Antonescu nu are nevoie de laude

Adevăratu' scop al publicării scrisorilor şi telegramelor trimise de cetăţeni

Bucureşti, 2. — D. general Antonescu primeşte zilnic sute şi mii de scrisori şi telegrame prin care Românii din toate colţurile ţării îşi mărturisesc credinţa lor şi hotărîrea de a asigura unitatea neamului românesc.

Dacă aceste telegrame, ca şi acelea privitoare la sprijinul trimis pentru familiile ostaşilor morţi la datorie au fost date publicităţii, aceasta s'a făcut numai cu scopul ca ţara să fie informată asupra stării de spirit de pretutindeni. D. general Antonescu nu are nevoie de nici o măgulire şi de nici o laudă. D-sa a dispreţuit totdeauna metodele practicate de alţii în trecut când se încerca, prin asemenea mijloace de publicitate, să se creieze curente politice sau de polarizare în jurul unei firme de partid. Scopul acestor publicări nu este deci altul decât al informării opiniei publice româneşti despre ceeace simte ea însăşi.

Anularea carnetelor C.F.R. gratuite şi cu 75 la sută reducere puse la dispoziţia „Sportului Românesc"

Bucureşti, 2. — Direcţiunea generală C. F. R. face cunoscut că începând dela 1 Februarie, cărţile de liberă circulaţie creditate integral, seria carnete nominale, precum şi carnetele de identitate cu 75 la sută reducere tip CFR., ce au fost pusel a dispoziţia organizaţiei „Sportului Românesc", nu mai sunt valabile.

Deasemenea, certificatele de călătorie gratuită cl. II-a dus—întors, model A 2 şi certificate de călătorie cu 75 la sută reducere cl. II-a, dus—întors model B 2, pe care scrie: „Valabil pentru organizaţia Sportului Românesc" nu mai sunt valabile dela aceeaş dată.

In consecinţă, cei cari vor fi găsiţi călătorind, începând dela 1 Februarie a. c. cu legitimiaţiile de călătorie arătate mai sus, vor fi trataţi ca fără legitimaţie de călătorie şi supuşi la plata taxelor şi suprataxelor tarifare, iar legitimaţiile vor fi confiscate.

Profundă indignare provocată în Suedia de declaraţiile ministrului informaţiilor britanice

Helsinki, 2 (Rador). — Corespondentul agenţiei Stefani transmite: Insinuările cuprinse în discursul ministrului britanic al informaţiilor în legătură cu situaţia catastrofală a Suediei, care „trăeşte subt supravegherea coloanei a cincia germane", stârnesc reacţiuni în Suedia.

Corespondentul din Stockholm al ziarelor finlandeze vorbeşte despre ecourile de indignare provocate în presa suedeză de insinuările ministrului britanic.

Redactor răspunzător: GH. STOICA

Tipografia „Gazeta Transilvaniei"